

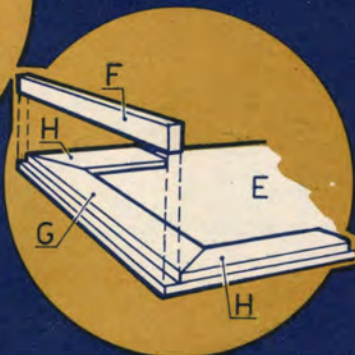
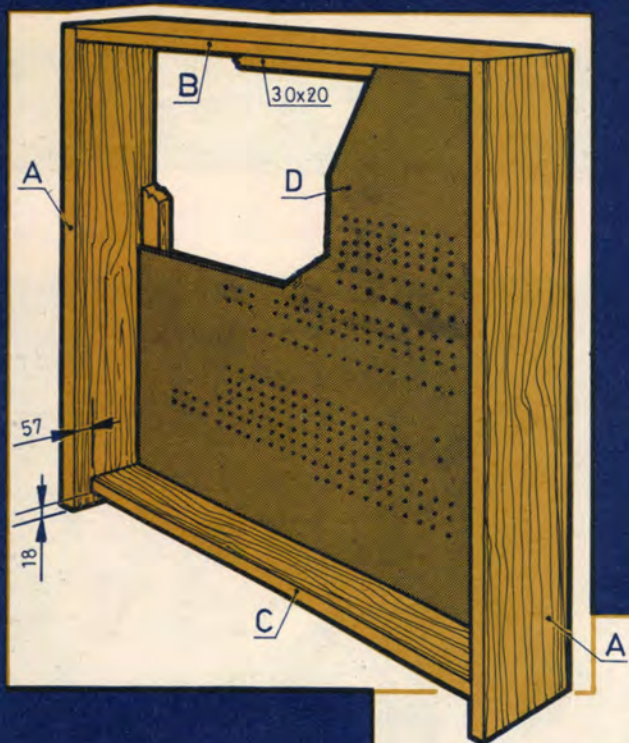
Fx 641

1 e. Teem. t.

ZERMESTER 78/8

ASZTAL A KÉP MÖGÖTT?

politúrral, esetleg higitott szintelen lak-
kal.

Amíg a káva szárad, állítsuk össze a lehajtható asztalt. Az asztallapra (E) ragasszuk fel egy mutatós posztert. Amíg a ragasztó szárad, vágjuk gérbe a képet keretező léceket. E darabok élére ragasszuk fel az alsó szegélyléceket is (F). Ezt követően a keret alsó darabjait (G, M) is rögzítjük az asztallapra.

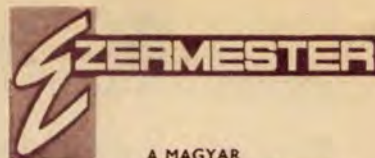
A lehajtott asztallapot két lábbal alá kell támasztani. A lábak szerepét a keret felső része tölti be. A rajzokon „I” és „J” betűkkel jelölt darabokat ragasszuk össze, s a kötést a két szélső léce (J) gérbevágott vége felől behajtott facsavarokkal erősítjük meg. A most már U-alakú lábat a sarkoknál még egy-egy besüllyesztett sarokvassal is biztosítjuk. Az összeállított láberezet összekötő léceire (I) — felső életől 19 mm-re — csavarozzunk fel 850 mm hosszú zongorapántot.

Az asztallapot most fektessük képes oldalával lefelé a padlóra, az U-alakú lábat állítsuk mellé és jelöljük át a zongorapánt szabad szárnyának helyét. A bejelölt részen a pánt összehajtott vastagságával azonos mélységben véssünk fészket az asztallapra, majd csavarozzuk fel a pánt szabad szárnyát. A lábakra — a végükhöz közel — hajtsunk be néhány súllyesztettfejú rövid facsavart, az asztallapba pedig — a csavarfejekkel szemben — véssünk fészket a két mágneszár-
ból kiszerelt mágnes számára, amiket elkövetkezőleg ragasszunk a helyükre. Magát az asztallapot két mágneszár rögzíti a kávéhoz. Az asztallapra a zárlemezeket csavarozzuk fel, mégpedig a felső sarkokhoz közel.

Következhet a két egység összeszerelése. A káva fenéklapjára csavarozzuk fel a 850 mm hosszúra vágott zongorapánt egyik szárát, majd az asztallap élére a másikat. A lapot hajtsuk le s a káva belső oldalára erősítsük fel a mágneszárakat. Az U-alakú láberezet — kinyitott helyzetben — célszerű kitémasztani. Ezt két 10 mm átmérőjű s 200 mm hosszú köldöksapruddal oldhatjuk meg. A láberezet végétől 140 mm-re — a szélétől 10 mm-re — fúrjunk ferdén a két lába 15 mm mély, 10,5 mm átmérőjű vakfuratot, s az asztallapba a lábak felől fűrészeljünk egy-egy 10×15 mm-es nyílást. A rudakat fúrjuk át, a lyukak középpontját jelöljük át az asztallap fészkelbe, majd előfúrás után a bejelölt helyre hajtsunk be egy-egy 4×50 mm-es levágott fejú facsavart. A csavar szárát előzőleg fűrészsel réseljük fel, hogy be tudjuk hajtani. A kitémasztórudakat először dugjuk be a lábak vakfuratába, majd a fészkekből kiálló csavarszárakra.

A kész kép-asztalt most már csak a falra kell erősítenünk. A káva fenéklapja 698 mm-re legyen a padlótól. A hátlapot és a mögöttes levő léceket négy helyen (közel a sarkokhoz) fúrjuk át, majd a kávé pontosan a megadott magasságba állítva a falra jelöljük át a felerősítőfuratok helyét. Új bútordarabunkat falba erősített műanyag faltáplikbe hajtott félgömb-, vagy hengeresfejú, 5×60 mm-es facsavarokkal erősíthetjük fel.

B-os

A MAGYAR

KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG
KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK
BARKÁCSOLÓ FOLYÓIRATA

1978. 8. szám. XXII. évfolyam

Főszerkesztő: SZÜCS JÓZSEF

Szerkesztőség:

1051 Budapest V. ker., Münnich Ferenc utca 15.
Telefon: 317-324

Postaküldeményként: 1361 Budapest, 501 Pf. 34

Felvilágosítás korábbi cikkeinkről:
1054 Budapest V., Beloiannisz u. 10.
Telefon: 115-680

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Dr. PETRUS GYÖRGY

Kiadóhivatal: 1374 Budapest, VI., Révay utca 16.
Telefon: 116-660. Megjelenik havonta egyszer.
Terjeszti: a Magyar Posta. Előfizethető a hírlap-
kézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a
Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI, 1900 Buda-
pest, V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy
postautalvánnyal, valamint átutalással a KH
215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Előfizetési díj: negyedévre 24,— Ft,
fél évre 42,— Ft, egész évre 84,— Ft

Közlésre alkalmatlan kéziratokat, képeket, rajzo-
kat nem örvünk meg és nem juttatunk vissza

Index: 25 213

78.1817 Athenaeum Nyomda Kozma utcai
üzeme, Budapest. — Rotációs mélynyomás.
A borító offsetnyomás.

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

A TARTALOMBÓL:

CSALÁDI ÉS HÉTVEGI HÁZ	
Permetlé keverő	12
Légfűtés házilag	14
Kert-telepités	20

TECHNOLÓGIA	
Palackvágás	2
Konstruktőr ábécé	6
Elektromos kézigyalu	31

LAKBERENDEZÉS	
Kép-asztal	1
Palackból kehely	2
Tévé tojásban	22
Díszlátót rafiából	28

GYERMEKNEK	
Pingpongátor	8
Iskolatáska vászonból	10

ELEKTRONIKA	
Szakadásjelző	13
Üzenetközvetítő	13
Hanghű házistúdió	15
Gk. ablaktörő automata	26

VEGYI ÚJDONSÁGOK	5
NEMZETKÖZI ÖTLETPARADÉ	4
ÖTLETPARADÉ	12

1978/8

A kérdés valóban kissé furcsa, hiszen a kép falon van, az asztal pedig általában a padlón áll. Csak hogy bizonyos célok érdekében kénytelenek vagyunk ún. hibridbútorokat készíteni, mint például a képfal és színes borításon bemutatott kép-asztal. Praktikus, hiszen egy kis szobában vagy konyhában néha még egy apró asztalkának is nehéz helyet szorítanunk, pedig asztalra szükségünk van. Kép-asztalunknak külön előnye, hogy használat után felhajtjuk, s a falon olyan díszé „változik”, amely nem idegen a helyiség berendezésétől. A kép-asztal elkészítése sem bonyolult, mint az az alábbiakból kiderül.

A szükséges anyagok könnyen beszerezhetők, hiszen 19 mm vastag, hosszirányban furnérozott pozdorja- vagy laminált faforgácslap, esetleg simára gyalt deszka többnyire minden barkácsboltban kapható.

A káva két oldalapja (A) 140×1200 mm-es, a fedőlapja (B) 140×850 mm-es, a fenéklapja (C) pedig 100×850 mm-es pozdorjalap. A hátlap (D) 4—6 mm vastag 850×1163 mm-es perforált — esetleg sima — farost lemez. A hátlap merevítőkeretéhez 20×40 mm-es fenyőléceket vásároljunk. Az asztallap, illetve a képtábla (E) 850×1180 mm-es pozdorjalap. A 38×850 mm-es alsó szegélyléceket (F) is pozdorjalapból vágathatjuk le. A képkeret darabjait célszerű fenyődeszkából levágni, de a célnak megfelelnek a pozdorjatáblából méretre fűrészelt darabok is. A keret szilárdan a képtáblára erősítendő alkatrész (G, H) 65×850, illetve 65×463 mm-esek, a lábak, pontosabban a kibillenő keretrész darabjai (I, J) pedig 65×850 és 65×698 mm-esek. A keretlécek „H” és „I” darabjaiból kettő-kettő szükséges. A faanyagokon kívül még szerezzünk be 1700 mm hosszú zongorapántot, két lágyacél sarokvasat, négy mágneszárát, 10 mm-es köldöksaprudat és facsavarokat.

A munkát a káva darabjainak összeállításával kezdjük el. A két oldalap (A) köldöksapokkal erősítsük a fedő (B) és a fenéklap (C) büttyjéhez. A káva belső oldalára ragasszuk fel a 20×40-es léckeretet, arra meg ragasztóval és szegekkel erősítsük fel a méretre vágott, s előzőleg Wallkyddal bekent hátlapot (D). A káva látható élére ragasszuk előfóliát vagy furnéricsíkot, majd a felületeket csiszolás után kívül-belül többször dörzsöljük be

KÖZKÍVÁNATRA MEGISMÉTELJÜK!

Palackból - kehely

készítését mutatta be az 1973/8. számunk legnagyobb sikert aratott cikke. A sikerre jellemző, hogy azóta is — és az idő múlásával egyre többen — keresik ezt az öt évvel ezelőtt megjelent, de régen nem kapható számunkat.

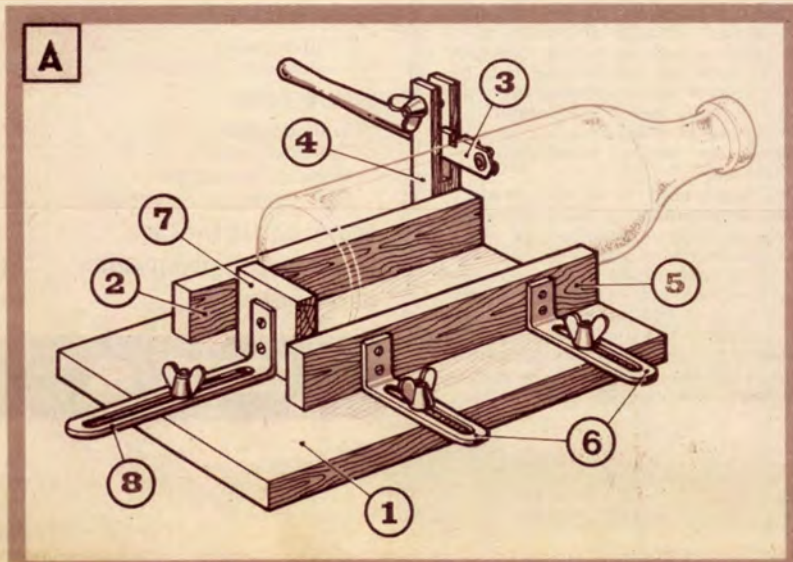
Annál is inkább, mert időközben a feleslegessé vált palackok tömege hovatovább már környezetszennyezési —, a visszaváltásnál meg idegromogáló problémákat okoz. A „kehelygyártáshoz” alapanyagként üvegpalackokat, szerszámként pedig kereskes üvegvágót és egy saját ké-

szítésű üvegvágó kalodát (A) használjunk. A munkához szükséges még epokitt ragasztó, valamint különböző finomságú csiszolópapírok.

Az üvegvágó kaloda

alapja (1) 20×200×300 mm-es deszka, amelyre 20×40×200 mm-es oldaltámot (2) erősítsünk. A rögzítéshez enyvet és facsavarokat használjunk. Az oldaltám 30 mm-re legyen az alap szélétől. Az alaplapra felerősített üvegvágót (3) tartó bak (4)

anyaga 30×30×100 mm-es, félig befűrészelt keményfa. Felréselt végét szárnyasanyás kapupántcsavarral szorítsuk össze. Az állítható tám (5) mérete 20×40×200 mm legyen. Az oldalára erősített két állítókart (6) 2×20×130 mm-es laposacélból alakítsuk ki. Az acélsíkok egyik végéből 30 mm-t hajlítsunk derékszögűre, fúrjuk ki a facsavarok helyeit, a hosszabbik szárába pedig fúrjunk és reszeljünk hosszirányú, 6 mm széles nyílást. Miután felcsavaroztuk az állítókarkokat, támunkat kapupántcsavarokkal és szárnyasanyákkal fogjuk

gyen a levágandó darab hossza. Végül az üvegágót állítsuk be úgy, hogy enyhe nyomással támaszkodjék az üveghez.

Húzzuk meg még egyszer a szárnyascsavárokat, majd kezdjük el a vágást. Két, a palackra fektetett tenyerünkkel szorítsuk a palackot az üvegágóhoz és lassan forgassuk (B). A vágás akkor jó, ha az üveg sercegő hangot hallat. Fontos, hogy a vágási vonalak pontosan találkozzanak. Munkánk során biztosan kerül majd kezünkbe egyenlőtlen átmérőjű vagy falvastagságú üveg. Sajnos az csak nehezen lesz vágható. (Üvegpalackok darabolásával lapunk 1961/1., 1969/3. és 1969/6. számaiban is foglalkoztunk.)

A körülvágott palackot ketté kell választani. Tartsuk azt a vágási vonalában gyertyaláng fölé, s ott egyenletesen forgassuk (C). Ha patogó hangokat hallunk, s a vágás helye felfénylik, vegyük le a palackunkat a láng fölül. Most egy kalapács nyelvél kopogtassuk meg, s az üveg két darabbá esik szét „Rakoncátlan üvegnél” elősegíthetjük a törést, ha melegítés után a vágás helyét nedves szivaccsal körbe töröljük (D).

az alaphoz. Az üveg alját megtámasztó bak $20 \times 40 \times 500$ mm-es falkockájára (7) szintén erősítsünk egy állítókart (8), majd szereljük fel az alaplapra. Ezután vegyük le acélkereskes üvegágónk nyelvét, s a fémrészt szorítsuk a tartóbak részébe.

Szerkesztőségünk kísérleti műhelyében még egyszerűbben oldottuk meg az üvegágást —, ahhoz az UB-550-es barkácsgéppünket alakítottuk át. Vágáskor a palack a két vezetősővön forgatható. Átalakításhoz az egyik tartósínt felszereltük a jobb oldali bilincspárra, majd a sín egyik végére M 8-as anyáscsavarral felerősítettük a késtartó konzolt. Igaizásként a konzol rését reszelővel kissé megnagyítottuk, majd az üvegágót beszorítottuk. (A vezetősővekre helyezett palack alja a bal oldali bilincspárra támaszkodjék.)

Palackdarabolás

Először válasszuk ki a szép, tiszta, ép, egyenletes palackot. A buborékos és zárványos palackokat „szűrjük ki”. Az sem jó, amelyeknek az oldalán (a két részből álló öntőformától) kiugró gerince van.

Helyezzük magunk elé a kalodát úgy, hogy az üvegágó felénk nézzen. Tegyük palackunkat a kaloda oldaltámai közé. Ellenőrizzük, hogy a palack palástja felfeküdjön az alaplapra és a támok élére. Ezután húzzuk meg a rögzítő csavarokat, majd állítsuk be a palack aljára felfekvő bakot is. Egyébként a bakkal szabályozhatjuk, hogy mekkora le-

hajtható, vagy lassú fordulató, úgynevezett vizes köszőrűkő (finomszemcsés homokkő) is. A csiszolást a kő oldalán végezzük, s közben a követ és a poharat folyamatosan vízzel hűtsük.

Végül még egy megoldást említenek. Ha egy vastagabb üveglapra vízzel kevert csiszolóport szórunk, azon is elvégezhetjük a csiszolást. Sajnos csiszolóport csak nagyobb (1 kg-os) tételben hoznak forgalomba. Beszerzési helye a VASÉRT Csiszolókorong szaküzlete: Bp. IV., Temp-
lom u. 1.

Ragasztás

A képünkön (F) is látható tárgyak többsége két darabból áll. Az egyes részek összeragasztásához epokittet használunk. Az egymással érintkező felületeket (például talpas poharainknál a palack nyílását és alját) csiszolással mattítani kell, hogy a ragasztó azon jobban tapadjon. Ha bevontuk a ragasztandó felületeket, várjunk mintegy fél órát, hogy az epokitt besűrűsödjön, s csak utána nyomjuk össze a darabokat. Így csökken a száradás közbeni elcsúszás veszélye. 48 óra elteltével üvegtárgyainkat már használatba is vehetjük.

Csiszolás

A szétválasztott palack peremei sérülést okozhatnak. Ezért az éleket csiszolással kell eltüntetnünk. A csiszolást legalább háromféle fokozatú csiszolópapírral végezzük. Nagyláshoz 50—30-as, finomításához először 20—10-es, majd F40—F14-es papírt használunk. Motorral forgatott csiszolótárcsa hiányában elég fáradságos munka lesz.

Fektessük a csiszolópapírt munkafelületével felfelé sima felületű deszkalapra (pl. rajztáblára) és négy sarkánál rajzszeggel erősítsük fel. A nyílásával lefelé fordított poharat körkörös mozdulattal huzogassuk a papíron. Ezt a munkát addig végezzük, amíg a palack pereme egyenletes lesz. Ezután helyezük fel a még finomabb csiszolópapírt és folytassuk a csiszolást. Tenyérnyi darab csiszolópapírral a pohár élét kívülről simítsuk el. Ehhez a munkához finomszemcsés olajkővet (pl. fenőkővet) is használhatunk. Legvégül a pohár peremét F40—F14-es papírral simítsuk „vítisztára”.

A csiszolótárcsa megkönnyíti és meggyorsítja a munkánkat, de veszélyesebb is a kézi módszernél. Ezért gépi csiszolás előtt vegyünk fel védőszemüveget, és húzzunk vastag bőrkesztyűt. Munka közben fejünket ne tartsuk a tárcsával egy síkban, s az üveget ne szorítsuk nagyon a tárcsához (E). Ha több üveget csiszolunk egymás után, szánk elé kösünk megvizetett gézt, nehogy üvegport lélegezzünk be. Az üveget időnként „pihentessük”, mert a súrlódás okozta hőtől könnyen elpattanhat.

Csiszoláshoz megfelel még a kézzel

A nyakba akasztott, készenlétben tartott fényképezőgép szabadon himbálózik, így igen könnyen kemény tárgyakhoz csapódhat, kiránduláskor és hegymászáskor pedig kő- vagy szikladarabhoz. A gumi biztonsági övvel ellátott fényképezőgépet a hevederek a testhez szorítják, ugyanakkor a gép idővesztés nélkül könnyen a szemhez emelhető.

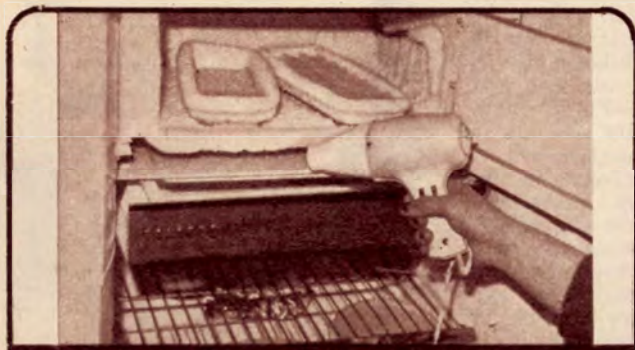
Sötétben nehezen találunk a kulccsal a zár nyílásába, de helyi megvilágítással ez nem okoz nehézséget. Gombnyomásra működő világító berendezést szerelhetünk a zár fölé, amit például egy régi zseblámpából alakíthatunk ki. Főként kertés házakban, illetve olyan helyeken alkalmazható, ahol nincs megvilágítva a bejárati ajtó.

Miután kiürült az étolajos flakon, többnyire kidobjuk azt. Pedig könnyen hasznosíthatjuk. Egy ollóval mintegy háromnegyed részét kivágva virágtartót készíthetünk belőle. Alátét sem kell hozzá, mégis felfogja a cserép alján kiszivárgó vizet. A flakon egyetlen szegre felakasztható a hétvégi házak, teraszok falára.

Sok bosszúságot okoz a szél, amikor lefújja a vállfán száradó inget vagy ruhát. Rugalmas műanyagból vágjunk ki egy akkora nyújtott „O” betűt, amekkora az akasztó kampójára éppen addig húzható, hogy a szárítókötél beferjen a kampó és a műanyag biztosító közé. A felakasztáskor a vállfát kissé emeljük fel, akkor könnyebb „bekapcsolni”.

Bizonyos idő eltelte után a hűtött ételekből elpárolgott vízmennyiség vastagon ráfagy a hűtőgépek mélyhűtőjére. A vastag jégképződést egy hajszárító segítségével percek alatt leolvaszthatjuk.

Gyakran előfordul, hogy a kazettás magnetofonszalag megakad vagy nem elég feszes, esetleg „kibújjik” a nyílásokon. Ilyenkor gyűrődéstől vagy szakadástól kell tartanunk. A szalag kazettába vagy éppen feszesre történő csévézése, vagy letekerése igen egyszerűen elvégezhető egy hatszögletű golyóstollal vagy ceruzával.

Vegyí újdonságok

A közelmúltban végre megpillantottunk egy tubust a háztartási boltok kirakatában, amely a négy évvel ezelőtt bemutatott (EM 1974/9). szilikongumit tartalmazza. Akkor feltételeztük, hogy rövidesen kapható lesz a hasznos anyag, amire viszont igazán hosszú ideig kellett várunk. (A Bp. VII., Dohány utcai Budalakk Mintaboltban árusítottak ugyan 300 grammos tubusokban Sziloplasztot, de az elenyésző mennyiség volt.) A több év távlatából bizonyára kevesen emlékeznek akkori cikkünk tartalmára, ezért újra bemutatjuk a most Gumiám néven kapható pasztákat (címkép), a továbbiakban pedig néhány új festékre hívjuk fel olvasóink figyelmét.

A GUMIÁM PASZTÁK egykomponensű, a levegő nedvességének hatására vulkanizálódó szilikongumik. Kétféle változatban kaphatók; a „sima” Gumiám általános, a Gumiám—G menettömítési célokra használható. A két anyag alig különbözik egymástól. Mindkét anyag jól tapad fára, fémre, kerámiára, üvegre, s általában minden zsírtalanított porózus felületre. A megkötött anyag vízszűrő, hig savaknak, lúgoknak ellenáll, s nem teszi tönkre az erős napsugárzás sem. Hőállósága is kitűnő, —50 — +180 fokig rugalmassága nem változik.

A tubusból kinyomott paszta felületén 20 fokon — kb. 60% relatív páratartalom esetén — már 10—15 perc múlva gumiszerű hártya képződik. Vastagabb, kb. 5 mm-es réteg térhálósodáshoz azonban 24 óra szükséges. A paszták kötése során a szilikongumiból ecetsav szabadul fel, ezért szaga kellemetlen. A teljesen átvulkanizálódott szilikongumi azonban biológiailag teljesen közömbös, egészségre ártalmas anyagot nem tartalmaz.

A sima Gumiám pasztát tömítő s ragasztó anyagként egyaránt használhatjuk. Főként olyan anyagok kötéséhez, amelyeket egyébként nehezen vagy egyáltalán nem tudnánk

házilag összeragasztani (üveget fával, fémét fával, üveget üveggel stb.). Kitűnően alkalmas mosdók, kádak és a csempézett fal közötti hézagok kitöltéséhez, ajtók, ablakok hézagának, valamint sütők, cserép-kályhák csempéinek, ajtajainak tömítéséhez.

A Gumiám—G menettömítő paszta földgáz, pégégáz, benzin, olaj, továbbá hideg-meleg víz- és kisnyomású gőzvezetékek menettömítésére alkalmas. Kisebb átmérőjű csövek pasztázott meneteinél nem szükséges a köctömítés. A szilikongumival tömített vezetékek kötési vizes közeg esetén +120 fokig, egyébként +160 fokig nem károsodnak.

A pasztát por- és zsirmentes felületre kenjük fel, mert csak így tapad jól a tömítőanyag. Öt milliméternél vastagabb réteget a paszta lágyasága miatt csak szakaszosan, két-háromszori felkenéssel alakítsunk ki, lehetőleg vízszintes helyzetben (a függőleges felületre vastagon felkent paszta megfolyhat).

A Gumiám—G menettömítő használatakor először a menetet tiszta ronggyal töröljük szárazra (1). Olajos menetre kenjük kevés pasztát (2) s azt ronggyal alaposan dörzsöljük el. Ugyanis a paszta megbontja az olajos hártát, s ezután a menetet már bekenhetjük a tömítéshez szükséges mennyiségű Gumiámmal, majd az anyamenetbe is kenjük be kevés pasztát (3). A menetek összecsavarásakor a darabokat kétszer-háromszor forgassuk ide-oda (4). A kitüremelő felesleges anyagot töröljük le.

Néhány tanács! A szükséges mennyiségű paszta kinyomása után a tubust azonnal zárjuk le a menetes kupakkal, hogy ne juthasson bele levegő. Használatkor a tubust mindig alulról kezdjük el nyomni, és az üres részt csavarjuk fel. A kezünkre tapadt pasztát száraz ronggyal töröljük le, vagy benzinnel, szappanos vízzel mossuk le. Szappanos felületre nem tapad a szilikongumi, s ezt formába öntéskor hasznosíthatjuk.

A FESTEÉKEK között is van néhány újdonság, például a TVK új, TISZA festék családja.

A **Tiszakorr korróziógátló**, barna színű alapozófesték fémfelületekhez. A bevonat rugalmas, ütésálló és kemény. A felkent réteg szobahőmérsékleten 30 perc múlva por, 2—4 óra múlva teljesen száraz, s utána bármilyen TVK gyártmányú zománccfestékekkel átkenhető. A festék **Astralin hígítóval** hígítható. Egy liter alapozó 10—12 négyzetméter felület egyszerű mázolásához elegendő. A Tiszakorr kétliteres kannákban kerül forgalomba.

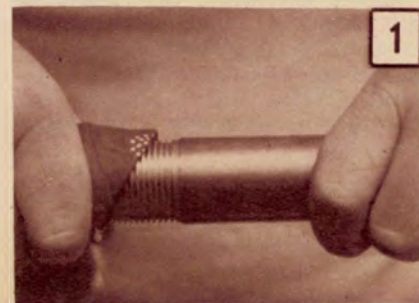
A **Tiszamatt alapozó** tixotróp tulajdonságú festék, elsősorban a Tiszakorral bekenett felületek közben mázolásához, valamint Lenalky hígítóval beeresztett fafelületek alapozásához használható. Hígítója **szintetikus hígító**. A fehér színű alapozóval lekenett felület 1,5 óra múlva por-, 10 óra elteltével teljesen száraz. Újabb réteget csak ezután kenhetünk fel. A festett felület szemcsementes és matt. Egy liter Tiszamatt festékkel 6—8 négyzetméternyi felület kenhető be egyszer. A festéket 2 l-es kannákban árusítják.

A **Tiszalux magassfényű zománc** ugyancsak tixotróp tulajdonságú festék. A Tiszamatt alapozóval mázolt felületek átvonófestéséhez kitűnően megfelel. Jelenleg csak fehér színben kapható. Az alapozóra 24 óra elteltével kenhető fel. A zománc 4 óra múlva por-, 24 óra elteltével teljesen száraz. **Lenalkyddal hígítható**. Egy liter zománc 6—8 négyzetméter felület egyszeri bevonására elegendő. A Tiszalux zománccot 2 l-es kannákban vásárolhatjuk meg.

A Tisza festékek szórhatók is, de ne hígítsuk fel túlságosan, mert ezzel rontjuk a tixotrópikus tulajdonságot, s csökkentjük a felkenhető réteg vastagságát. Mázolás előtt a felületet alaposan tisztítsuk meg. A faforgács lapokat, farost lemezeket vagy más, ún. műfákat nem szükséges Lenalkyddal beeresztetni.

(Az **Alkyd alapozó- és Asla zománc** festékeket a 30. oldalon ismertetjük.)

B—s—J

1

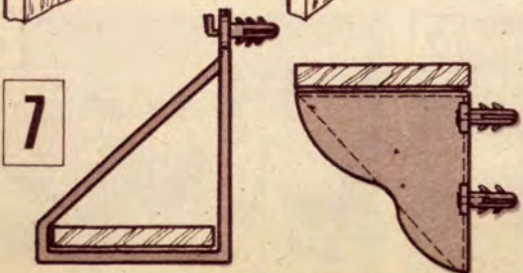
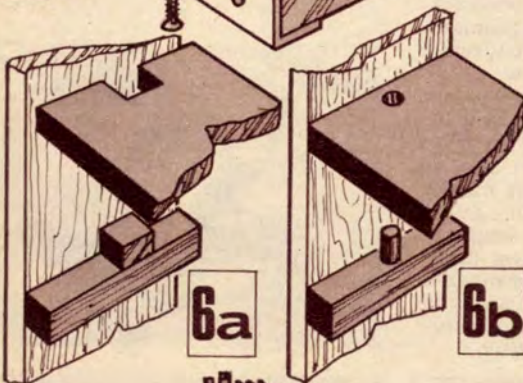
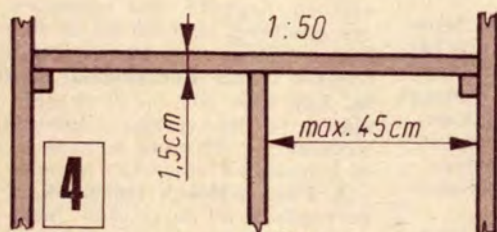
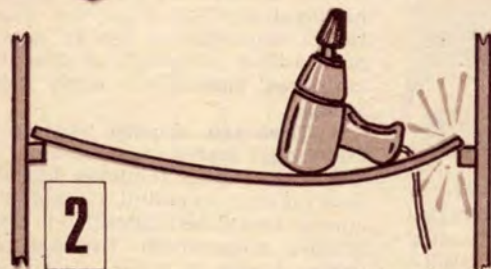
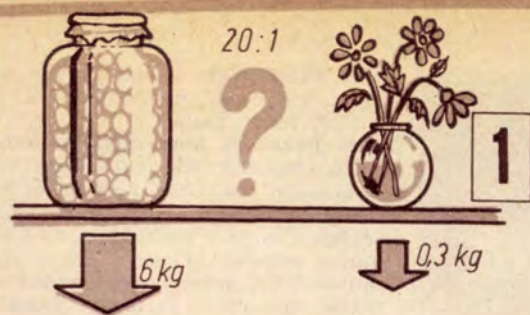
2

3

4

Konstruktőr ábécé II.

Az első (a 78/6. számunkban megjelent) „előadásban” egy szekrényke megtervezésének a példáján a tervezés néhány alapfogását ismertettük.

Most — egyet továbblépve —

POLCOK TERVEZÉSÉHEZ

adunk tanácsokat. A szerkesztőségünkhez küldött ötletek és a tanácskérések ugyanis egyaránt azt bizonyítják, hogy a polc az egyik leggyakoribb barkácsalkotás. Am a gyakoriság ellenére mégsem sikeredik mindegyik kifogástalanra.

Első tervezési tudnivalónk: mi kerül majd a polcra, ötliteres uborkásüvegek, nehéz szerszámok, törékeny nippel, vagy talán egy csokor szalmavirág? (1) Ha hisszük is, hogy legfeljebb néhány könnyed csecsebecse, ne feledjük, hogy ha már ott a polc, mások (de akár magunk is) később alaposan megterhelhetik. Ezért a teherbírást inkább tervezzük túlzottra, abból nem lesz baj.

A polc anyaga deszka vagy bútorlap legyen, de ne készítsük azt rétegelt, pozdorja vagy műfa lemezből. Több rétegű, min. 7 mm vastag és legfeljebb 30—50 centimétert áthidaló, csak kis súlyai terhelte polc anyaga esetleg lehet ugyan rétegelt lemez, de még annál is fennáll a vetemedés, ívelődés és a kicsúszás veszélye (2).

Ha deszkából készül a polc, úgy az anyaga sűrű és egyenes szálú, csomómentes legyen, mert az élen (előlről nézve) átlós szál vagy átmenő csomó a törésig gyengíti az anyagot (3). A deszkapolc áthidalási hossza a vastagságának legfeljebb 30-szorosa legyen (4). Ha alul-felül sima, ép a polcdeszka anyaga, esetleges vetemedése, ívelése esetén módunk lesz azt — kiemelve — megfordítani!

Az élére és aljára facsavarozott L- vagy U-idomú fémrúddal a polc teherbírása jelentősen növelhető. Könyves- és dizsopolcra elől inkább L-, hátul U-idom kerüljön. Az előre szerelt U-idom felső élében ugyanis a polcon tárolt holmik (pl. könyvek) előrehúzásukkor megakadnak. Apró anyagok, szerszámok tárolópolca viszont elől is lehet U erősítésű, mert az megakadályozza a kis holmik (csavar, alátét) legurulását (5).

A polcok kicsúszása különösen átmenő (pl. térosztó) polcok esetében fordulhat elő. Megakadályozására a tartólécra kis rögzítőbakot (6a) vagy csapot (6b) csavarozunk, a polcból pedig vágjunk vagy fúrjunk ki annak megfelelő rögzítőfészket, furatot.

A FALRA AKASZTOTT POLC

lehet támasztott vagy függesztett. Statikailag (szilárdságtanilag) a függesztett (7) valamivel előnyösebb, mert az egyetlen függesztő kampóra akasztva is tart, s a kampót kevésbé igyekeznek „kihúzni” a falból.

A függesztő elem mindig egyenesen, az erő irányában csatlakozzék a polc éleihez, a „cirádás” a súlytól az erőegyesen irányába megnyúlva „levetheti” a polcot (8).

A tartókampót, csavart ne vízszintesen, hanem hegyével kissé lefelé üssük a falba, műanyag tiplibe, nehogy kicsúszzon. A kampó hosszának min. 4/5-e legyen beütve (9).

A támasztó, a konzol is így készüljön. Akár függesztőre, akár konzolra kerül a polc, ahhoz valahogy rögzítjük, hogy se oldalra, se előre ne csúszhasson le.

EGYEDUL ÁLLÓ POLC

tervezéséhez még nagyobb gondosság kell, hiszen azt az elbillenés ellen is meg kell támasztanunk (10). Oldalainak vastagság—magasság aránya max. 1:100 (azaz pl. egy 2 cm vastag deszkából készült polc legfeljebb 2 m magas legyen, különben oldalra kihajlik. A mélységi arány 1:10—1:20 (azaz, a példabeli polc 20—40 cm mély lehet).

A polc vastagsága az oldalakénál ne legyen több, azok felénél ne legyen kevesebb. Konzolként három- vagy négyszög keresztmetszetű faléc, illetve fém L-idom használható, amelyek mérete a polc vastagságával legyen azonos (példánkban tehát 2×2 cm). A két oldalt — levágás után — pillanatszorítóval fogjuk egymás mellé és úgy, derékszög (vinkli) mellett jelöljük be rajtuk — egyszerre!!! — a polc helyeit (11).

Az oldalak alját ne derékszögbe, hanem 1—1,5°-ban hátradőlőre vágjuk, hogy semmikép se „igyekezzenek”

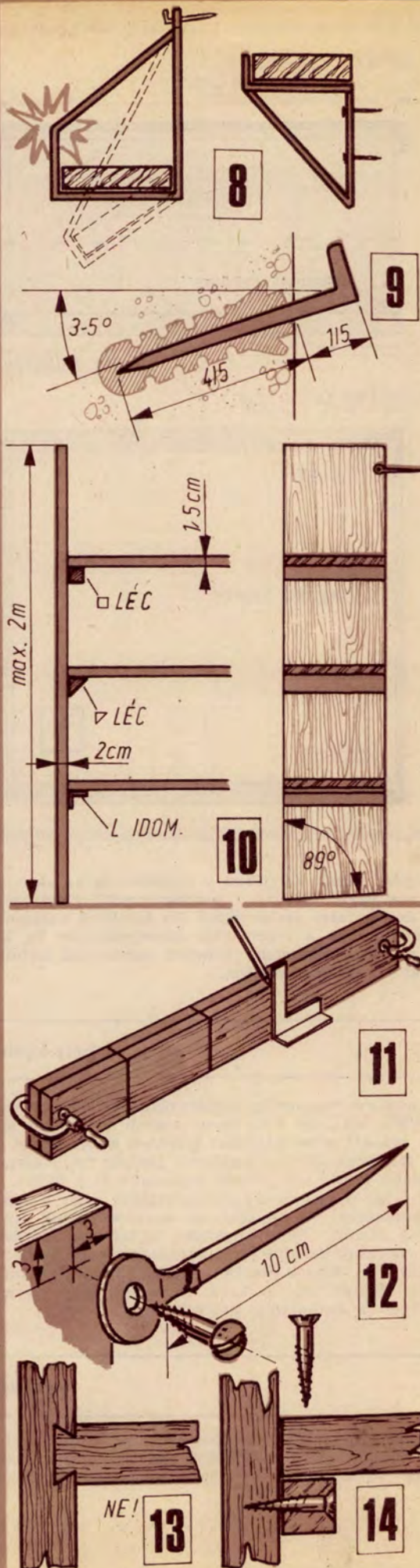
előrebillenni. Felül, mindkét oldalon — egy-egy falba ütött padvashoz (bankejzni) az élektől min. 3—3 cm-rel beljebb facsavarozzuk a polc oldalakat (12).

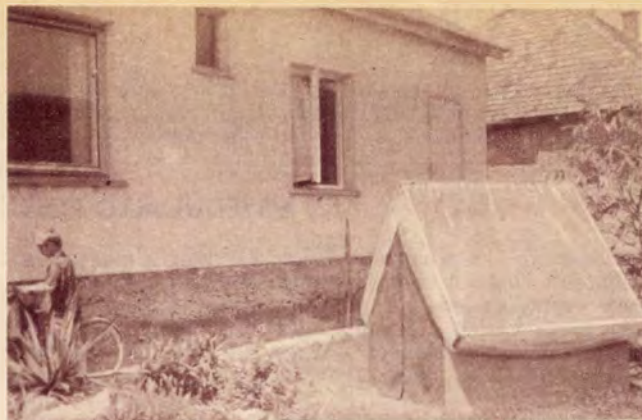
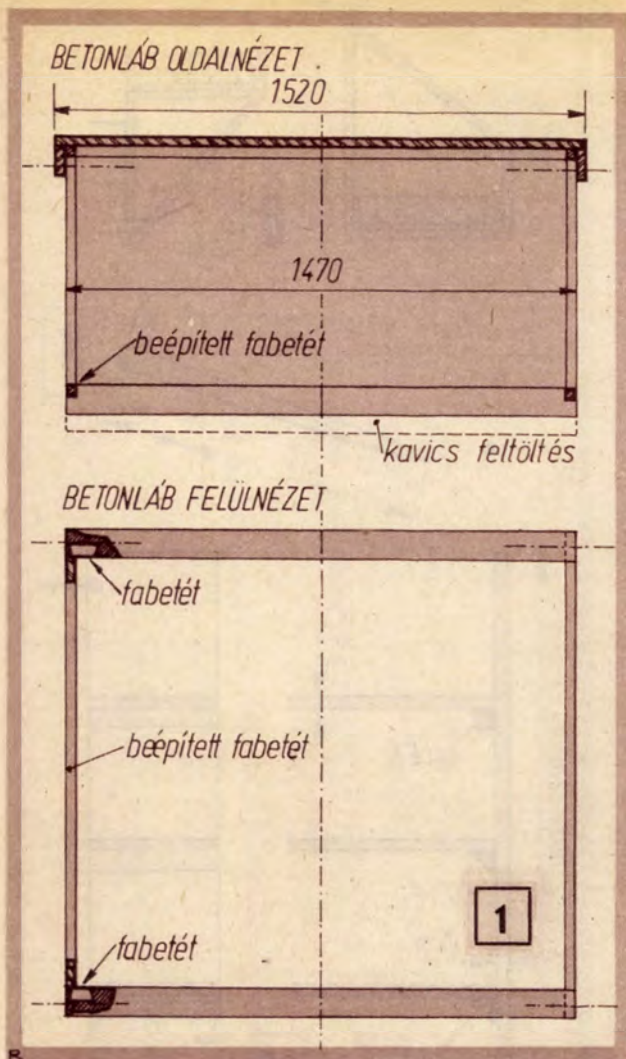
Ha előrecsúszás ellen csappal (6b) biztosítottuk a polcokat, azok az oldalak kihajlását is megakadályozzák.

Igen mutatós az oldal és a polc fecskefarkas összeerősítése, de elkészítése barkácsolóknak szinte megoldhatatlanul bonyolult (13). Ezért — ha nem nagyon fontos a külcsin — facsavarozott konzolt s arra facsavarozott polcokat tervezzünk (14).

A polc szerelésekor folyamatosan függőzzünk és szintezzünk, mert egyáltalán nem biztos, hogy a fal és a padló egyenes, sík, függőleges, ill. vízszintes! A kis helyiséghibákat a polc darabjainak finom „igazításával” (lereszelés, egyik vég feljebb felerősítése stb.) egyenlítjük ki.

Sz. J.

Pingpongsátor

Családi házak kertjében a testedzés és az aktív pihenés egyik eszköze a pingpongasztal, amely néhány percig tartó átalakítással kis házikóvá varázsolható. Elkészítéséhez a legegyszerűbb famegmunkáló és kőműves szakmai ismeretek, valamint szerszámok birtokában bárki bátran hozzákezdhet.

A hely kijelölése

Asztalunk viszonylag szélárnyékos helyre kerüljön. A játékhoz legalább 6×4 m-es szabad terület szükséges.

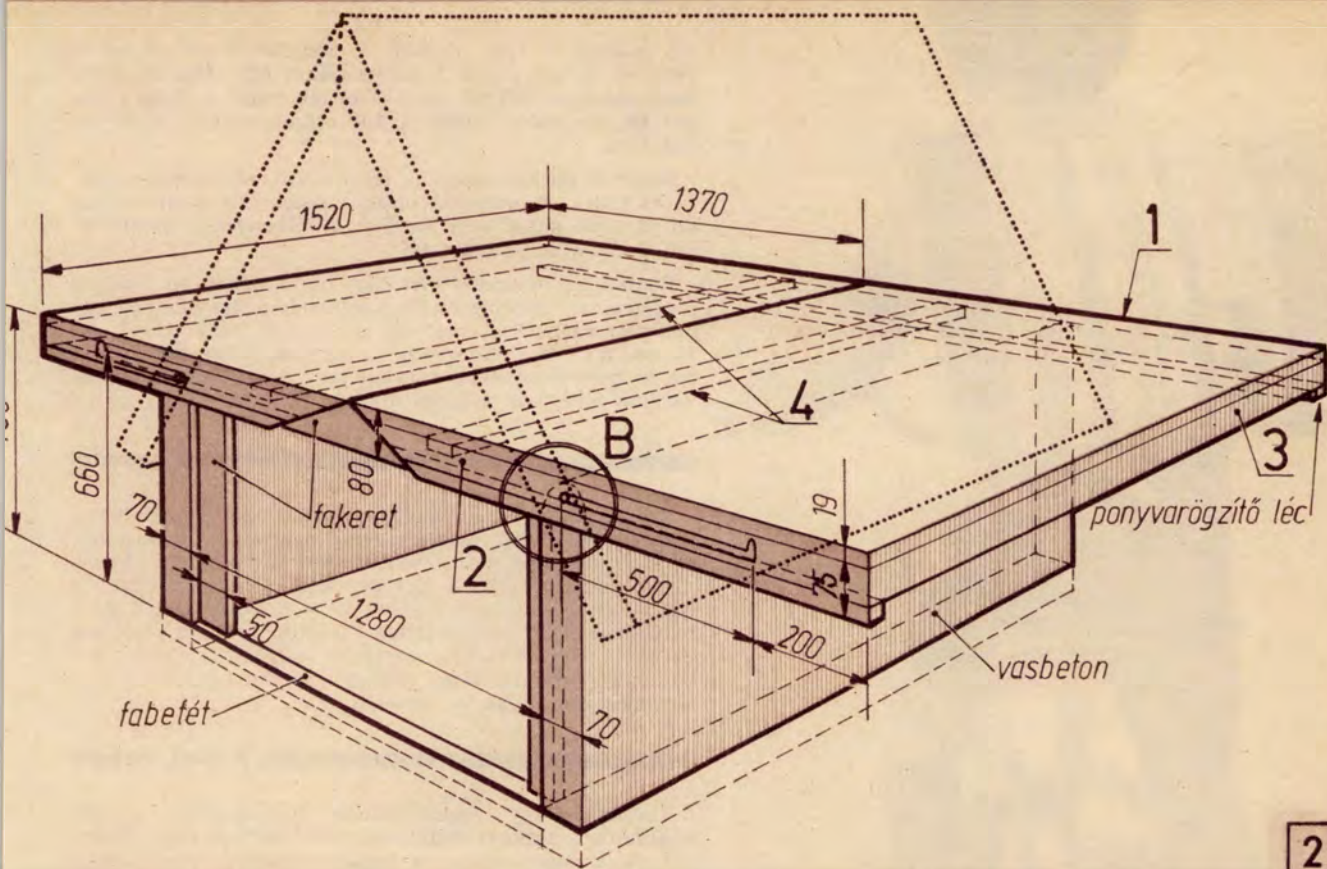
A munkát a betonlábazat helyének kijelölésével kezdjük (1. ábra). Erről a területről szedjük fel a gyept, és legalább 12–15 cm mélyen lapátoljuk ki a földet.

Mintegy 5 cm vastag kavicsfeltöltés után kezdjük el a betonozást. (A munkához hasznosíthatjuk az EM 1976/6. számú, „Saját” medence c. cikkben közölteket.) A forgóvasak behelyezésére fordítsunk nagy gondot (A–B ábra). A tengelyeket a zsaluzat eltávolítása után az egyik oldalon vegyük ki a hüvelyből, hogy az asztalt könnyen a betonlábba helyezhessük.

Tetőkészítés

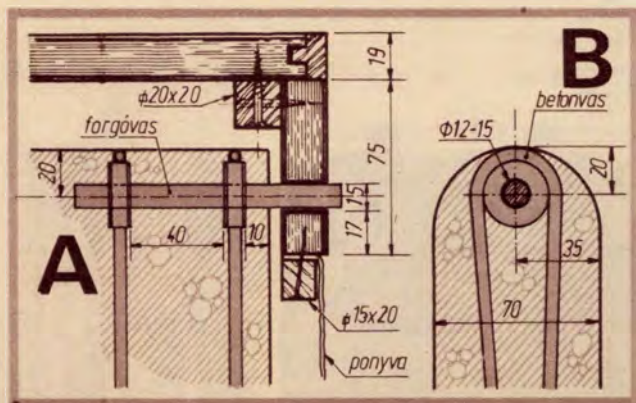
Amíg a beton megköt, elvégezhetjük a famunkát. Vátszroljunk 1 tábla 1830×2750 mm-es faforgácslapot a Tüzép-telepen és szabjuk le a szükséges darabokat. A

két fél darabból álló tetőasztallap (1) 1520×2750 , az oldallapok (2) 75×2750 , a végdeszkák (3) 75×1520 , a merevítők (4) 75×1230 mm-esek. Az oldallapokba (2) készítsük el a csúszóréseket, s a végpontok berajzolása (2. ábra) után fúrjuk ki a lapokat, majd lyukfűrészsel távolítsuk el a felesleges anyagokat. A 20×20 mm-es sarokléc segítségével enyvezzük és csavarozzuk a tetőhöz az oldallapokat és a végdeszkákat. A merevítőket a rajz szerint csavarozzuk fel.

A két fél asztal összeerősítése előtt vágjuk 45 fokra az oldallapok érintkező éleit. Ezután 3 db ládapánttal építsük össze a lapokat úgy, hogy a forgáspont az asztal felső lapjával legyen szintben. A tapasztolás és kétszeri festés után a tető kész. A festék kiszáradásáig készítsük el a védőfóliát az asztaltetőre. Ha a sarkokat pontosan ragasztjuk össze, akkor erős szélben sem jön le a fólia a tetőről.

Összeállítás

A tető rögzítéséhez a betonlábak közé — az egyik oldalon — szorítsunk fakeretet, s csavarozzuk a beépített fabetétekhez (1. ábra).

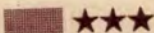
Hajtsuk össze az asztallapokat úgy, hogy felső lapjuk összeérjen, s úgy tegyük rá az egyik lábra, hogy a forgóvas a csúszórésbe kerüljön. Tegyük helyére a másik forgóvasat és nyissuk szét az asztalt. Helyezzük be a másik forgóvasat és már „működik” is az „asztaltető”. Fúrjuk össze az asztallapot a fakerettel és tegyük bele kihúzható köldökcapot, így az asztallap mereven áll.

Felhajtott helyzetben szabjunk a végekre ponyvát, és 15×20 mm-es lécekkal rögzítsük az oldallapok alsó éléhez. Gombozzuk össze és rögzítsük a betonba épített fabetétekhez is. Ezzel kész a sátor. Az asztal kinyitása előtt ne feledkezzünk meg a ponyvák kigombolásáról.

Az asztal házikóvá átalakítva kerékpártárolóként, kertjatekerek tárolójaként, játéksátorként egyaránt használható. Ilyen helyzetben az eső és a hó kevésbé károsítja az asztal tetejét.

Kinyitáskor az egyik oldalon kissé emeljük meg, majd óvatosan engedjük le a fél asztalt. A másik oldalon ugyanúgy járunk el és rögzítsük az asztalt. Szedjük le a védőfóliát és játékra kész az asztal.

BEDÓVARI FERENC
Dombóvár

Pályázatunkra érkezett!

Az elkészítés fázisait

jól mutatja a rajz. Először a 100×33 cm-es anyagból vágjunk le két darab 8 cm-es csíkot (1). Mint a következő ábrákon látható, azok alkotják majd a táska oldalait (2), de ehhez előbb a két csíkot vágjuk le 22 cm hosszúra.

Mindkét darabot varrjuk fel a külső szegélyekre, jobbra és balra. A varrástávolság a szegélytől 1 cm legyen (3). Később majd oda varrjuk a félbehajtott pamutcsíkot, a danubia-szalagot (4).

Ezután az alaprészt (A) úgy hajtogassuk be, hogy a szegélyei az oldallapok (B) szegélyeivel összevarrva egy dobozformát alkossanak (3). Az anyag felső végét (A) 10 cm-nyire hajtsuk vissza és varrjuk össze (3). Egy 18 cm-es hevederszalagot fűzzünk egy beállítócsatba (4) és varrjuk jó erősen a táska aljához (5).

A heveder

Két darab 80 cm hosszú hevederszalagot duplán varrjunk a táska felső részéhez. A hevederekre elől húzzunk egy-egy bújtatós csatot (bőröndcsat) és egy-egy „harisnyakötő csatot” (6). A hevedervéget bújttassuk vissza a rögzítőcsatokon, majd állítsuk be a hosszát úgy, hogy a fedőlapon kissé túlnyúljanak (a fotón látható). Jelöljük be a csat helyét és oda varrjunk egy-egy színes gombot vagy vászonalátétet, nehogy a cérna terhelés következtében átszakítsa az anyagot.

A kész táskára

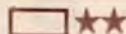
festhetünk vagy ragaszthatunk monogramot is (7). Ajánlatos a táskára fényvisszaverő festéket vagy matricát ragasztani, akkor a gépkocsivezetők könnyebben észreveszik a sötétben közlekedő iskolásokat.

Ha kézitáskát akarunk készíteni, akkor a hevederből képezzünk hurkokat és oda dugjunk be fogantyúnak egy farudat (8). Jó szorosan varrjuk a hurkot a fa köré, hogy az ne csúszkáljon jobbra-balra. A rúd kicsúszását megakadályozhatjuk, ha két végére az átmérőjénél 1–2 mm-rel nagyobb gombokat csavarozunk.

A hátitáska könnyen átalakítható vállra akasztható oldaltáskává is, ha a 9. ábrásor szerint a hevedereket az alsó csatból kihúzva egymáshoz kapcsoljuk.

Anyagjegyzék:

100 cm hosszú, 33 cm széles napvédő ponyva vagy nyugágyvászón; erős varrócérna; két bújtatós csat (bőröndcsat) és beakasztófül, amilyen régi harisnyakötőkön vagy munkaruhákon van; egy behúzócsat és két színes gomb; 180 cm hosszú, 3–4 cm széles hevederszalag vállszíjnak; a beszélgetéshez kb. 3,30 m danubia-szalag; kézitáskához egy 25–30 cm hosszú, 2 cm/átmérőjű farúd.

A selbst nyomán: H. I.

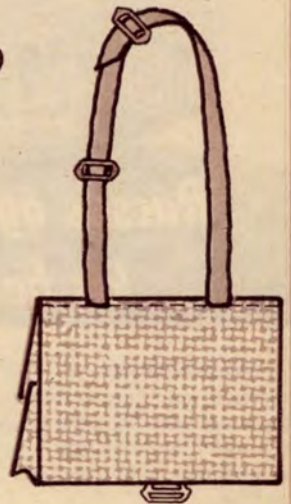
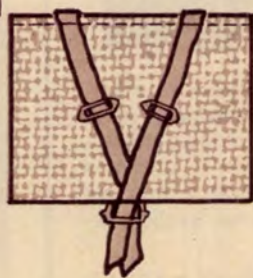
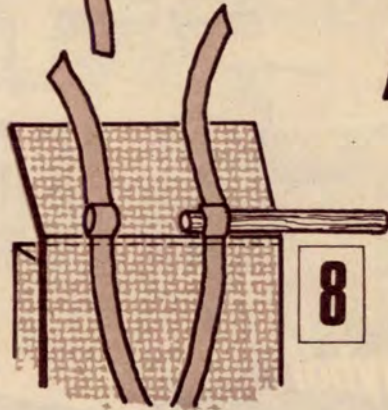
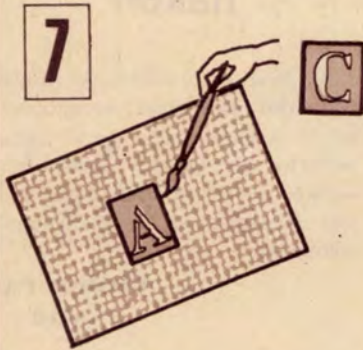
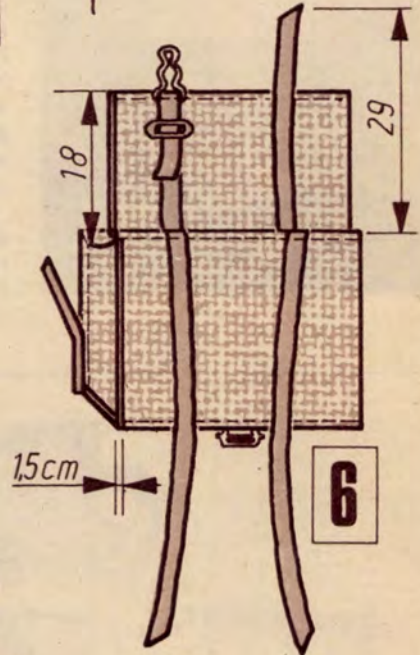
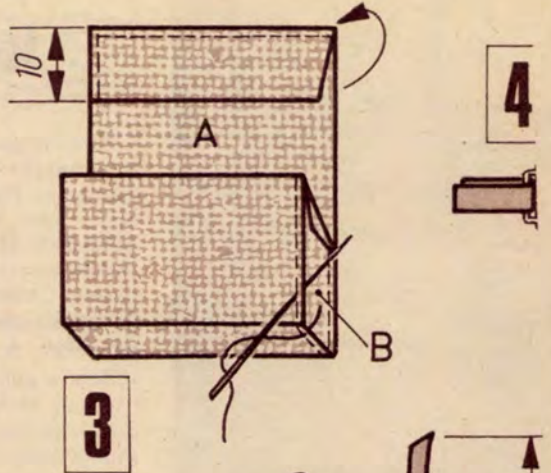
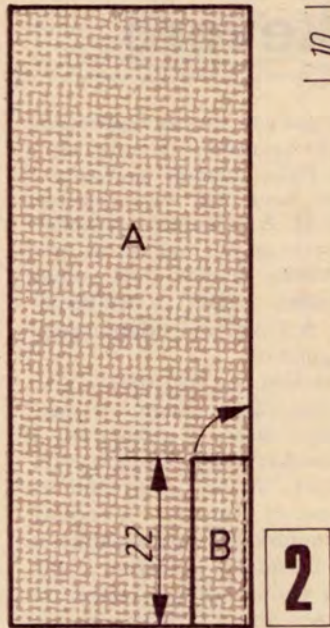
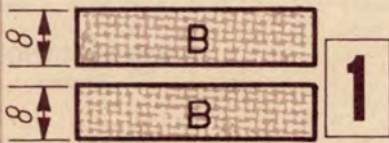
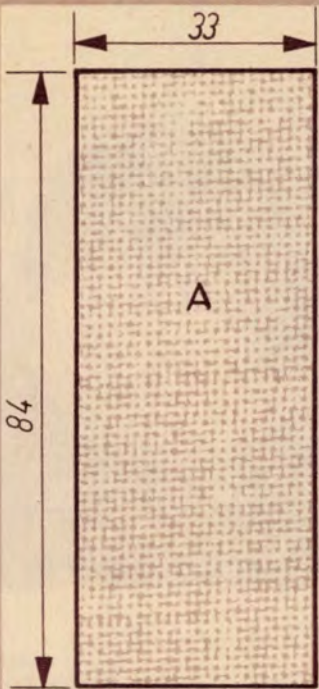
A napvédő ponyvából vagy nyugágyvászónból készített iskolatáskának sok előnye van: könnyű, színes és mosható. Három modellt mutatunk be, s három óra alatt mindegyik könnyen megvarrható. A szükséges anyagok Röltex-boltokban szerezhetők be. És ami talán még fontosabb: az ilyen táska olcsó, nem kerül 50.— Ft-nál többre.

De nehéz

az

iskolatáska...

A kisgyerekek naponta cipelnek nehéz könyveket, füzeteket az iskolába és haza, ezért lehetőleg ne terheljük meg őket még nehéz iskolatáskával is. Teherbíró és mégis könnyű a napvédő ponyvából vagy nyugágyvászónból készíthető táska. Mindkét textilanyag világos színekben, tarka csíkozással kapható. A nyugágyvászón előnye, hogy olyan széles, amilyen méret megfelel a táskának. A többi anyag általában megtalálható a varródobozban. A kézitáskához szükséges fogantyúrúd barkácsboltban szerezhető be, a monogramozáshoz való textilfesték pedig háztartási boltban.

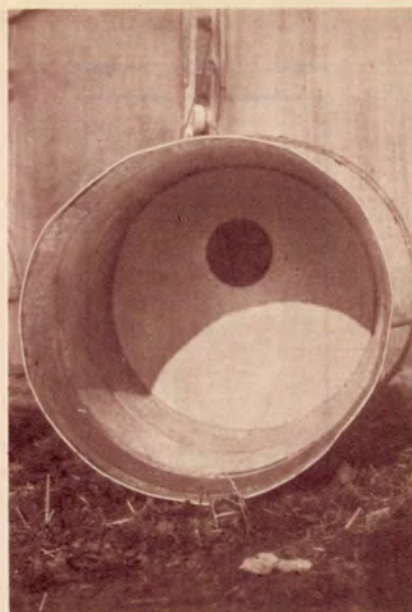

Permetlé keverő

Állandó gondot jelentett számomra a permetlé keverése, ugyanis, ha a 200 liter vízbe adagolt permetezőszert nem kevertem folyamatosan, besűrűsödött. A víz aljára üledett permetezőszer a víz fogyasztásával arányosan mindig erősebb lett, ennek következtében „égette” a kultúrnövényeket. A következő ötlettel segítettem a gondon.

Az új keverő egy 200 literes hordóból és egy kiselejtezett, de még működőképes mosógép aljából áll. A kettőt összeszereltem és állványra hegesztettem. A hordóban látható keverőtárcsa és a csapágy is eredeti, gyári. A motorvédő mosógépaljat és a hordót összefogó csavarokra alul és felül is gumialátéteket tettem.

Elektromos áramról lévén szó, **nagyon fontos az érintésvédelmi előírások betartása.** Előbb engedjük a hordóba vizet, tegyük bele a permetezőszert és csak utána kapcsoljuk

be a motort. A permetlé használatának idejére áramtalanítsuk a keverőt.

FÜLÖP JÁNOS
Szeged

Rácsos ágyból kis heverő

A nagyobbacska — 4—5 éves — gyerekek már nem szívesen alszanak rácsos ágyban. Talán a bezártság zavarja őket. Segíthetünk a problémán, ha a rácsos ágyat heverő jellegűvé alakítjuk.

A kiságyat elemeire bontottam, majd magasságában félbevágtam. A megfelelő helyekre lyukakat fúrtam

az összetartó csapok számára, s összeállítás után facsavarokkal is megerősítettem. A külső oldalát alacsonyabbra hagytam, így a gyermek könnyen ki-be mászhat, s mégsem kell félnünk, hogy alvás közben kiesik az ágyból.

POZSONYI KÁROLY
Budapest

Tejtartó flakon

A „Wofalor” öblítőszer kiürült flakonját „derékban” elvágtam, a sorját lereszeltem, s így jó fogású tejtartót és kiöntőt készítettem belőle. A flakon változtatás nélkül alkalmas szobanövény-öntözőként is.

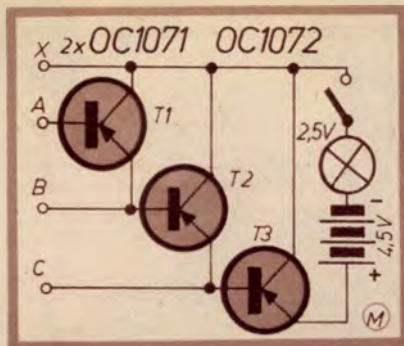
CSOMÓS PÁL
Szeged

Egyszerű üzenetkövetítő

Az EM 77/11. számában közölt egyszerű „Elektromos üzenetkövetítőt” még egyszerűbben készítettem el. Ez a kapcsolás nem tartalmaz félvezető diódákat. A kétáramkörös kapcsoló adottságát használtam ki jobban. A kapcsoló állóérintkezőjére rákötöttem a 4,5 V-os telepet (T) és a vele sorba kötött K1-es, egyáramkörös kapcsolót. A kétáramkörös kapcsoló egyik érintkezőpárjára csatlakoztattam az izzót (L1), a másik érintkezőpárra pedig az L2-est (5,5 V, 0,2 A-esek). A K1 kapcsoló zárásával a K2-es, kétáramkörös kapcsoló állásától függően valamelyik izzó világít, a kapcsoló másik állásában pedig a másik izzó.

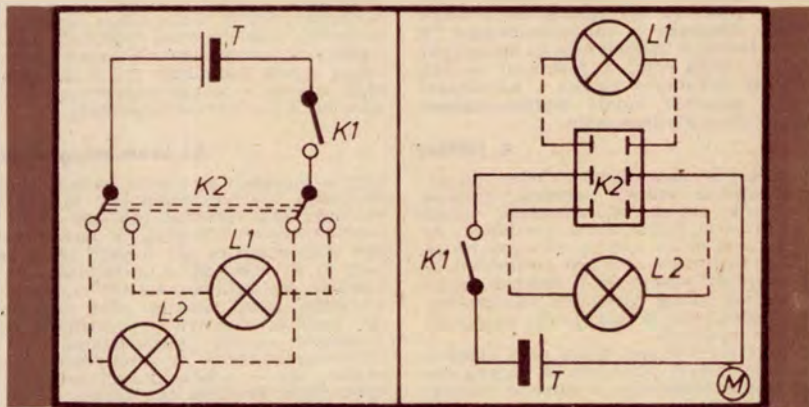
SZABÓ OLIVÉR
Budapest

Szakadásjelző

Az 1977. januári számban közölt „Egyszerű szakadásjelzőt” kis átalakítással építettem meg. Ezzel kibővítettem a méréshatárokat 0—100 kohm közöttire. Az előzőtől eltérően az új készüléken négy mérőkapcsot létesítettem (A, B, C, X). Az X kapocs a főkivezetés. Az X és a C kapocs között 0—1 kohm-ig, az X és a B között 0—20 kohm-ig, az X és az A között 0—100 kohm-ig végezhetünk méréseket. A készülék jól működik. Kisebb méretű fa- vagy műanyag dobozban elfér.

PINTÉR LÁSZLÓ
Budapest

Fúró-iránytű

Gyakran a fal vastagságánál rövidebb fúróval kell elkészíteni a furatot. Ilyen esetben a falat két oldalról közelítve lehet átfúrni. A gondot csupán az okozza, hogy ritkán találkoznak a furatok pontosan. A mágnes és az iránytű segítségével szinte tökéletes megoldást találtam a két furat pontos találkozására.

Elkezdtem fúrni a falat az egyik oldalon. Miután a fúrás nagy részét elvégeztem, a fúrót a furatban hagytam és ráakasztottam egy mágneset. A másik oldalon a furat táján jobbra-balra mozgattam egy iránytűt. Ahol az iránytű merőlegesen mutat a falra és természetesen vízszintesen áll, ott jelöltem meg a falat, mert ahhoz a ponthoz esik legközelebb a fúró hegye.

DR. PAPP SÁNDOR
SAO PAULO, BRAZILIA

A megjelent
ötleteket honoráló
vásárlási utalványokat
postán
— ajánlottan —
küldjük el
a beküldőknek
s továbbra is kérjük
kedves olvasóink
megvalósított,
közérdeklődésre
számot tartó,
lehetőleg
fényképpel illusztrált
saját ötleteit.

Műszaki könyvek ezermestereknek

A Műszaki Könyvkiadó újdonságai közül Csákány Antal: **Mit tud a zsebszámológép** c. 18 Ft-os könyvecskéjét ajánljuk olvasóinknak. A 158 oldalas, 41 ábrával illusztrált könyvecske hézagpótló, nagyban segíti a nem olcsó komputerecskék tulajdonosait, hogy gépeiket valóban eredményesen használják.

Megjelent az 1976-ban kiadott **műszaki könyvek bibliográfiája** is. Ára 34 Ft.

Hatodik kiadásban adták ki Lőcs Gyula: **Az ALGOL—60** programozási nyelv című, 19,50 Ft árú 260 oldalas könyvét.

A **Gázok műszeres elemzése**, Hargittay Emil 39 Ft-ért kapható könyve 226 oldalon 147 ábrával ismerteti ezt a modern, fejlődő tudományos- és iparági tevékenységet.

*

Szeptemberben kerül az újság-árusokhoz s a postahivatalokba Kiskönyvtár sorozatunk legújabb, 17. kötete: **Ügyes kézzel — nemcsak nőknek** a címe, amiből azért az is kiderül, hogy elsősorban a szépnemhez tartozó ezermestereknek igyekszünk kedvében járni. A kedvelt kisalakú, 160 oldalas, sok színes oldalt tartalmazó, 20 Ft árú

kötetben nagyon sok, ötletes, korszerű, könnyen elkészíthető, „női-es” barkácsalkotás szerepel, s mellettük bő helyet kap az új anyagok ismertetése, vagy közérthető, rajzos munkafogás sorozat is. Néhány cím a kötetből: Smink a fára, Fonaldombormű, Festés kesztyűvel, Fóliaágy emberpalántáknak, Barkácsolás női munkához is, Csempeborítás asztalra, ... stb., stb.

„A negyedév ezermestere” pályázatra érkezett!

Légfűtés költségmegtakarítással

A családi házat építők örök problémája a legmegfelelőbb és a legolcsóbb fűtésforma megválasztása. Az építkezők gondján szeretnék enyhíteni azzal, hogy bemutatom a családi házunkban utólagosan megvalósított légfűtést. Lényege, hogy a légszűrőn keresztül meleg levegő a szobák falának felső részére épített „befűvő” zsalukon keresztül áramlik a helyiségbe (1). Leadja a hőjét, majd lehűlve, — külön csatornán áramlik vissza a fűtőterbe, ahol ismét felmelegítődik.

Kétszintes családi házunk háromszobás, 96 m² alapterületű, és 174 m³ a közvetlen fűtést igénylő helyiség. Hozzá tartozik egy pince és egy garázs, amelyeknek szerepe lényeges a megvalósításban. A garázs (amelyet műhelyként is használók) a pince felett van, a földszinti szobák alatt. Az elrendezés kínálta a lehetőséget egy, a pincéből induló légfűtés-hálózat nagyon olcsó kivitelezésére.

A fűtőtér

a pincéből leválasztott, 1×1,3 m-es, jól szigetelt ajtóval ellátott helyiség. Falának anyaga 6 cm-es válaszfaltégla, ajtaja szögvas keret farost lemez borítással. Az oldalfalakat és az ajtót a hő visszaverése céljából belülről alufóliával borítottam.

A légfűtést vezető és a hideget „elszívó” kürtök utólag és szintén válaszfaltégla-ból készülték, s nagyjából az épület közepén húzódnak.

E függőleges légszűrő nem igényelnek nagy helyet, de méretük megválasztási alapja feltétlenül a fűtendő légköbméter legyen.

A légszűrőkből a fűtendő helyiséghez igazodó nagyságú befűvő és elszívó nyílások vezetnek be, majd ki a meleg, ill. a lehűlt levegőt. Azok kiképzése, elhelyezése is igen fontos. Az egy-egy szinten lévő helyiségek befűvő nyílásait szobánként eltérő magasságban építettem a mennyezet közelébe. A visszahívó nyílások a padlószinten vagy annak közelében készítendőek. A fűtés szabályozására a csatornák nyílásait mozgatható alumíniumlemez zsaluval fedtem. Ezekkel lehetővé vált, hogy a földszinti konyha és az ebédlő más időben és hőmérséklettel fűthető, mint például az emeleti hálószoba.

A gyermekszoba és az emeleti hálószoba befűvőnyílásait kandallóként alakítottam ki, s abban van a szabályozózsálya (2).

A léghevítő egység

lehet kokszfűtésű tüzlégkalfifer és befűvős olajkazán. Esetünkben az utóbbi egy 7500 kcal teljesítményű, átalakított Mekalor olajkályha. Leszereltem a borító-

lemezeit, a tartályt, s csak az égőteret és az alapra vele együtt szerelt üzemenyagszabályozót hagytam meg. A lemezek helyett az égőtér köré Ø 40 mm-es vékonyfalú alucsövekből a levegő intenzívebb feláramlását segítő csökoszorút szereltem (3). A keletkező hőt hasznosítja még a füstcsövön elhelyezett hődob is, ami a füstgáz melegét sugározza szét.

A kályhát 30 cm magas csőlábakra helyeztem, hogy a visszaáramló lehűlt levegő alulról is találkozzék a kályha sugározta hővel. Szükség szerinti friss levegőigény kielégítésére (a megmaradt kályha-csővekből) a pince falát áttörve, pillangószeleppel ellátott vezetékeket építettem a hőkamra alsó részébe csatlakoztatva. A nyílászáró szerkezetek hiányos tömítése miatt ennek használata ritkán szükséges. Kell viszont a levegő nedvesítésére szolgáló két 3 l-es nyitott vízesedény.

Az üzemenyag-ellátást

egy, a pincében felállított 300 l-es tartály biztosítja, amelyet hajlítható, 10 mm átmérőjű lágy vörösréz cső köt össze az üzemenyagszabályozóval. A tartály felől egy golyóscsap és egy ülepítő szűrő egyszíti ki a vezetéket. A tartály alja és az üszóház egy szintre van állítva, így sem szivattyú, sem felöntés nem szükséges. Az üszóház mennyiség szabályozójának rudazatát vasrud meghosszabbítással a pince mennyezetén át vezettem fel a garázsba, így — a begyűjtáson kívül — az egész fűtés kezelése és lezárása onnan, a földszintről történik.

A földszinti garázsban helyeztem el a két szoba zsalujának a szabályozóját is. Az elforduló zsalualapok tengelyén és a garázsban egy-egy csigakereket helyeztem el, amelyeket damil kapcsol össze. A lemezzsalukat az alsó kerék megfelelő állításával fordítottam a kívánt helyzetbe.

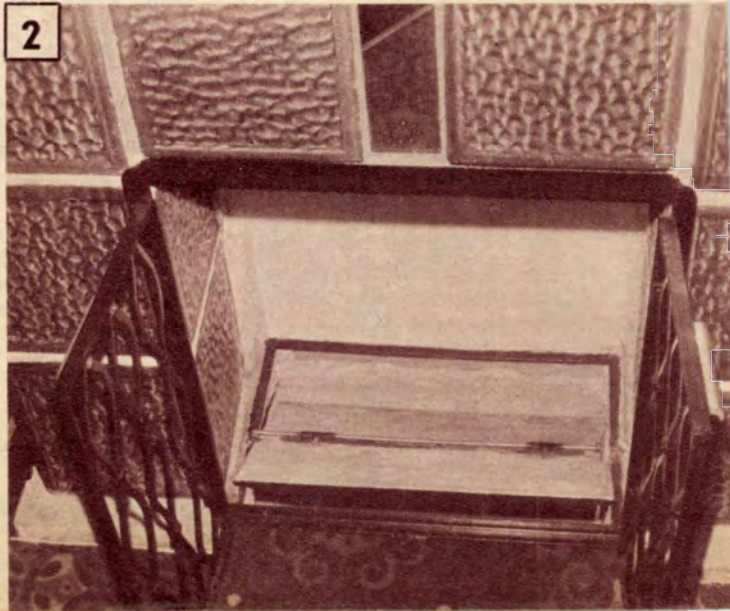
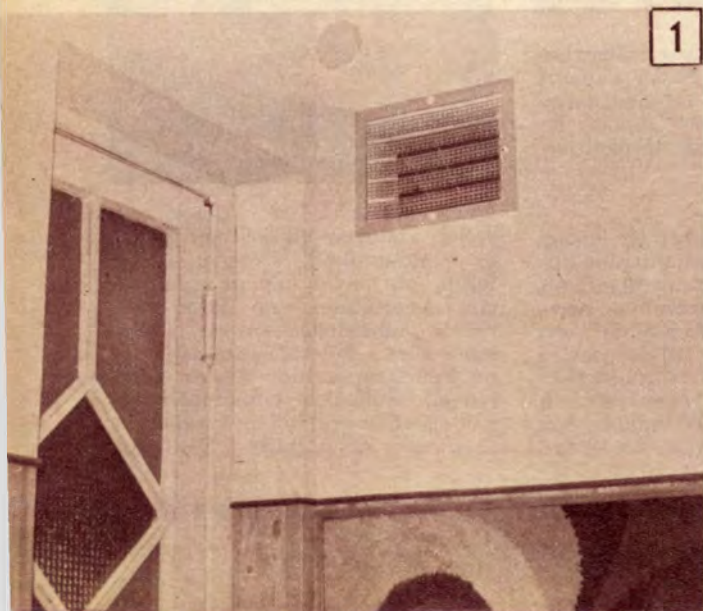
A 6×4 m-es emeleti szoba hőmérséklete 2–3-as fokozattal minusz 5–10 C°-os külső hőmérséklet esetén is 20 C°-on tartható.

A helyiségek szokásos, külön-külön fűtésének olajfogyasztását alapul véve, a jelenlegi fogyasztás annak 2/3 része.

A meleg levegő mozgása a begyűjtést követően azonnal beindul. Nem foglalnak helyet a fűtőtestek, sem a csővezetékek. A kezelés egyszerű, karbantartást, vízfeltöltést, leeresztést nem igényel, nincs elfagyás-veszély.

A költségmegtakarítás saját kivitelezéssel 50% is lehet, (a másfajta legolcsóbb központi fűtéshez viszonyítva).

BUDAI MIKLÓS
Pilisborosjenő

UREKORR

bevonóanyag

A korrózió jelensége, a „rozsdá” nemcsak az üzemeknek okoz jelentős károkat, hanem a közvetlen környezetünkben levő vas- és acélszerkezeteket, használati tárgyainkat is érinti.

Eppen ezért saját érdekünkben meg kell védeni a vas- és acélszerkezeti tárgyainkat, berendezéseinket a tartós használat érdekében.

A korrózióvédelem leggyakrabban alkalmazott módja a festés, amelyhez ma már a legkorszerűbb, tartós korrózióvédelmet biztosító festékek állnak rendelkezésre.

A BUDALAKK Festék- és Műgyantagyár számos terméke közül most az UREKORR bevonóanyagot mutatjuk be Önöknek.

Az UREKORR bevonóanyag egykomponensű, a levegő nedvességére térhálósodó poliuretán kötőanyagú, oldószerzegény, korróziógátló bevonóanyag. A teljesen térhálósodott bevonat vegyszerállósága, időjárásállósága és rugalmassága kiváló.

Az UREKORR bevonóanyag nagy előnye a hasonló tulajdonságú kétkomponenses anyagokkal szemben, hogy egykomponensű, így a felhasználás előtt a komponenseket nem kell kimérni, összekeverni és felhasználás közben nem kell ügyelni a „gélesedési” időre.

Mivel a levegőnedvesség hatására térhálósodik, párás időben is felhordható, a felületre lecsapódó ned-

vesség a kikeményedést nem akadályozza.

Az UREKORR bevonóanyag kiválóan alkalmas gépkocsialvázak, kerítések, kapuk, vasoszlopok, vas tartószerkezetek védelmén kívül betonba ágyazott felületek, föld alatti és földbe süllyesztett tartályok és száraz betonfelületek festésére.

Jól alkalmazható az UREKORR olyan felfelületek festésére is, ahol az állagmegóvás a cél és nem az esztétikai hatás.

Az UREKORR bevonóanyagot vas- és acélfelületekre a reve és rozsdaréteg eltávolítása (drótkéfézés, csiszolás és lakkbenzinnel történő zsírtalanítás) után két rétegben célszerű felhordani.

Kémiai rozsdáátalakítók használatát nem javasoljuk.

A két rétegben elérhető rétegvastagság kb. 150–200 μm .

Az UREKORR bevonóanyag felhordható szórással, ecseteléssel. Betonfelületek festésénél a teddy-hengeres felhordás is alkalmazható.

A felhordásra alkalmas sűrűség kb. 5–10% Rezisztán hígítóval vagy Univerzális parkettlakk hígítóval állítható be.

Az első réteg felhordása után ecsetelés esetén 4–6 óra elteltével, szórás esetén már 2 óra elteltével felhordható a következő réteg. Célszerű azonban a második réteget 4–6 óra

után, max. 8 órán belül felhordani, a rétegek közötti jobb összeépülés, tapadás érdekében.

1 kg UREKORR bevonóanyag kb. 5–6 négyzetméter befestéséhez elegendő.

Az UREKORR bevonóanyag alkalmazásának nagy előnye, hogy a festék alá más korróziógátló alapozót (pl. miniumos alapozót) nem kell felhordani, ezért az alapozáshoz nem kell külön anyagot vásárolni. Ez az előny jelentkezik pl. új kerítések, vaskapuk, tartóoszlopok festésénél. Tehát az UREKORR önmagában alapozóként és átvonóanyagként is megfelel. Amennyiben a fekete szín zavaró, 7–10 nap után átfesthető pl. Trinát zománcal. Két réteg színes Trinát zománc már fedi a fekete színt.

Az UREKORR gépkocsik alvázvédelmére is alkalmazható abban az esetben is, ha korábban már valamilyen más típusú anyaggal biztosították a védelmét.

Ilyen esetekben a gépkocsi alvázat a sártól, szennyeződésektől alaposan meg kell tisztítani, az esetleges pergő, régi festékréteget el kell távolítani, a felületet zsírtalanítani kell.

A régi bevonat állapotától függően egy vagy két réteg UREKORR-ral tartós bevonat alakítható ki.

A termékre vonatkozó további részletes felvilágosítással készséggel állunk az érdeklődők rendelkezésére.

BUDALAKK Festék- és Műgyantagyár
Műszaki Vevőszolgálat

1055 Budapest V., Balassi Bálint utca 7.
Telefon: 110-657, 314-579
Telex: 22-5667 (-)

NEM NŐNEK AZ ÉGIG...

... még a jegenyefák sem — mondja a nóta, de azért sokkal nagyobbra fejlődnek, mintsem az amatőr kertész a csemeték elültetésekre gondolja. Ezért célszerű a jövőre is gondolván telepíteni.

FATELEPÍTÉS

A kert növényzetéből a legmagasabbra nyúló fák esetében a csoportos, a soros és az egyedi ültetési módok közül választhatunk. Az átlagos méretű kertbe egy-két kis facsoporton kívül azonban általában csak egyedileg — magánosan — ültethetjük a fákat. Kisebb kertbe egy-két fa is elegendő. Ezek azonban a szomszédos kertekben vagy közterületeken levőkkel együtt mégis nagyobb facsoport hatását keltezik. Fasorok kialakítására inkább útmentén, illetve utcán kerülhet sor. Tartózkodjunk attól a rossz szokástól, hogy egyöntetű jegenyessorral vagy egyéb, azonos magasságú, tömör falat képező fák sorba ültetésével határoljuk le kertünket.

Az egyes, jegenye alakú fák egymástól 2—3 m-re, a gömbkoronát fejlesztők 4—5 m-re, a terebélyesebbé válók 5—6 m-re ültethetők. Még nagyobb legyen a távolság, amikor közjük egyéb növényeket is el kívánunk helyezni. Már a telepítéskor számoljunk az árnyékvetésükkel, amely évről évre növekszik. Mind ezek érvényesek a díszfákkal veteendő szépségű és ugyanakkor izletes, fogyasztható gyümölcsöt termő fákra is, amilyen a cseresznye, a meggy, a dió, a törökmogyoró, továbbá a kisebb díszértékű kajsziszilva, mandula. Ezek díszkertbe telepítésével részben még ott is megoldható a család friss gyümölcseivel való ellátása, ahol egyébként nincs mód gyümölcs-termő fák nevelésére.

CSERJÉK

A fák szintje alatti, következő szintet képező cserjék az alakjuk szerint ugyancsak lehetnek mereven felfelé törők, terebélyesedve szétterülő, csüngők, talajra fekvők vagy rövidebben-hosszabban kúszók. A nem terjedő tövűek — főként a mutatós alakúak és szép virágúak — egyesével ültethetők. Csak nagyobb területen kerüljenek 2—3-as csoportokba. A telekhatáron, kerítés mellett, a virágoskert az egyéb kertrészekből elválasztó sávban, továbbá

komposzttelep, árnyékszek vagy más hasonló építmény elhatárolására viszont csoportosan ültethetők. Így a sűrűn záródó állományuk mintegy falat képezhetnek.

A szokásos merev vonalba ültetésük helyett kedvezőbb és harmonikusabban illeszkedik a kert többi növényeihez a hullámos, helyenként kiugrásokkal megoldott vonalvezetésű ültetésük. A kiugrásokba a többinél díszesebb, feltűnőbb cserje kerülhet. A terjedő tövű cserjéket mindig csoportosan ültessük. A kúszócserjék kerítések, rácsok, lugasok, pergolák, oszlopok és száraz fák, esetenként kő-, beton falak befuttatására ültethetők.

A takarócserjék 1—1,5 m-re kerüljenek egymástól attól függően, hogy mekkora bokorra fejlődnek. Az egyedülálló (szoliter) cserjéknek 1,5—3 négyzetméter terület jusson. Sűrűbben ültethetők a cserjék az éles vonalú határolásra szolgáló nyírott sövények kialakításához, két sorban, egymástól 40—50 cm-es térközzel, hármas kötésben. Magasabban nyírott sövények képzésére alkalmas, erősebb növéssű sövény-növények 80—100 cm-re kerülhetnek egymástól. Az egyes cserjecsoportok kialakításához 40—100 cm lehet a növények közötti távolság. Az alacsonyabb termétek kerüljenek előbbre és a nagyra növő háttérbe. Közöttük kaphatnak helyet a mérsékelt díszítő hatásúak, de értékes gyümölcsöt termő ribiszke, köszméte, mogyoró, füge, naspolya és birs cserjék.

A lombjukat télen át is megtartó örökzöldek ültetésekor különösen kerüljük az egyenes vonalba telepítést. Inkább kettős-hármas csoportokba ültessük a nagyságuktól függően egymástól 1,5—4 m-re.

A RÓZSÁK

közül a kúszókat váltakozva, közvetlenül támaszték mellé ültessük, 2—4 m-es térközzel. Az egyenként, szórányosan elhelyezhető, nagytermetű, úgynevezett parkrózsák szintén 2—4 m-re kerüljenek más növényektől. A csaknem állandóan viruló polyanthákat 35—40 cm-re, a nagyobb bokrot nevelő teahibrid rózsákat 60—80 cm-re helyezzük el egymástól. Virágfolt képzésére sűrűbben, vágottvirág nyeresé érdekében ritkábban és legalább 3—5 töves csoportokban ültethetők.

A nyáron szinte folyamatosan nyíló, de apró virágú polyantha fajtából önállóan, egyszínű vagy színekben vegyes és a díszkert egészének megfelelően szabályos vagy szabálytalan foltban ültethetők össze a tövek. A teahibrid rózsákat más növényekkel is társíthatjuk.

A teahibrid rózsák foltjába odaillo igényű és növekedésű élő virágok ültethetők. Ültetési távolságukat az 1 négyzetméterre jutó tőszámukkal lehet meghatározni. Az átlagos mé-

retűekből 1 négyzetméterre 9—15 db kerülhet. A nagyobbakból, mint amilyen a pünkösdirózsa is, 4 db-nál többet ne ültessünk. Kőfalak hézagjaiba és sziklakerti részek kövei közé 1 négyzetméterre 6—10 db-ot számíthatunk az odaillokból, de csak elszórt foltokban.

VIRAGOK

A kert ékességének tekinthető, egy nyáron át viruló virágokat magábfogadó virággyú vonala mindig határozott, egyenes vagy ívelt határolás legyen. Ne emelkedjen ki a környezetből, viszont lehetőleg gyeppen álljon. A beültetésük után homorú felületekként tűnjenek a szemlélőnek, az alapsíkból indulva, a magasabb terehatárolás felé. Cserjeterület, esetleg falfelület elé kerülő virággyú közvetlenül csatlakozzék a cserjéhez, illetve a falhoz, ne legyen közöttük gyepek „lyuk”.

Nagyobb virággyú növényanyagát több színből, mintegy mozaikként állíthatjuk össze, de az egyes egységeket elválasztó utak nélkül. Az egyes foltok ebben az esetben is legalább egy-két négyzetméterre legyenek, hogy az egymás mellé kerülő virágok jó összehatást keltsenek.

A teljesen vegyes, úgynevezett millefleur kiültetés 5—10 féle egy-nyáriból ma is kedvelt. Az ültetési távolság a nagyságuktól függ. Egy négyzetméterre 100—36—25—20 db kerülhet. Vagyis az apróbbak szőnyegszerűen, sűrűn ültethetők, egymástól 10 cm-re. A közepes nagyságúak 15 cm-re, a nagyobbak 20—25 cm-re és az igen terebélyessé válók elszórtan, egyedileg helyezhetők el.

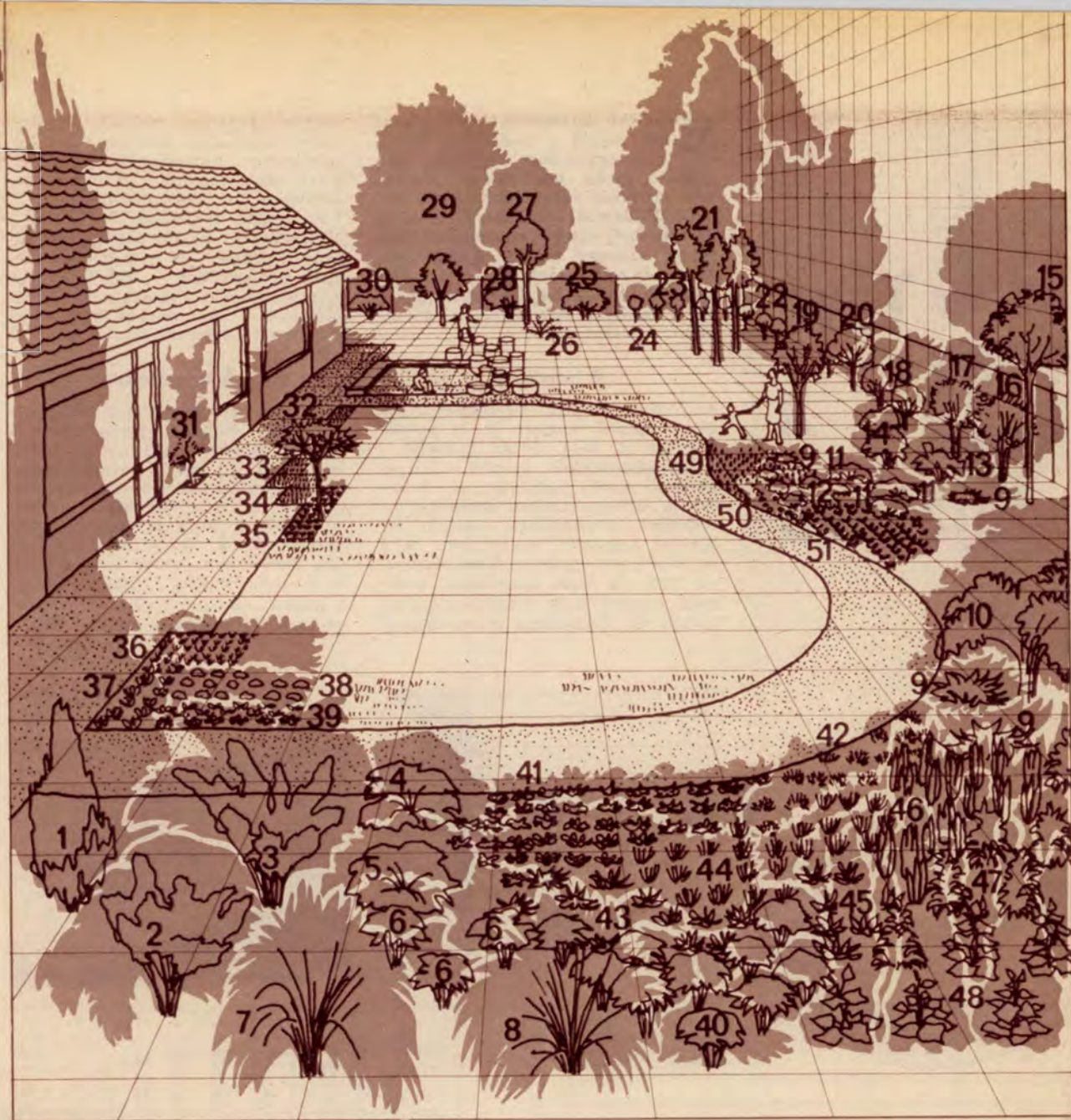
PAZSIT

Kedvező megoldás, ha a díszkert nagyobb részét gyepp foglalja el, mintegy alapsíkot képezve. Legalább egyik oldalán a házhoz kapcsolódjon a gyepp. Így biztosan nem fordul elő, hogy a házat minden oldalról növényekkel körülveve azok „nyomják” a házat. A gyepp biztosítja a „levegőt”, és forró nyári napokon öntözve, a levegőt is hűvösebbé tehetjük.

Ha a gyepesítést pázsitfűmag vetésével kívánjuk megoldani, felújítani, illetve a kikopott részeket pótolni, az előzetes trágyázás után mély ásással, gondos gereblyézéssel és lelapogatással jól előkészített földfelület minden négyzetméterére 40—50 gramm jóminőségű fűmagkeveréket szórjunk ki egyenletesen, gereblye fokálva nyomkodjuk be, majd lapogassuk le.

A kertépítéshez segítséget nyújt kert-tervezésünk. Az ültetési távolság meghatározását, illetve leolvasását könnyítő léptékhálózat minden négyzete egy négyzetméternek felel meg. Ugyanis az ilyen módon beültetett növények a kertszere hatást csak évek múlva adják.

K. L.

Kedvező fényellátottságú, jó talajú, közepes nedvességviszonyú helyek dísznövényei:

Díszfák, -cserjék és nagy termetű évelő virágok:

1. Chamaecyparis lawsolana v. más faj (hamisciprus)
2. Buddleia alternifolia (nyári orgona)
3. Forsythia intermedia (aranyvessző)
4. Cotoneaster dammeri „Scogholmes” (madárbirs)
5. Cotoneaster watererii (madárbirs)
6. Paeonia arborea (fás pünkösdirózsa)
7. Cortaderia selloana (pampaszfű)
8. Miscanthus sinensis (japánfű)
9. Juniperus chinensis (kínai boróka)
10. Rosa ssp. (parkrózsa)
11. Jasminum nudiflorum (valódi jázmin)
12. Cotoneaster horizontalis (madárbirs)
13. Spiraea cantiniensis (gyógyvessző)
14. Weigela florida (rózsalonc)
15. Koelreuteria paniculata (csörgőfa)
16. Viburnum opulus „Sterile” (labdarózsa)
17. Hibiscus syriacus (mályvarózsa cserje)
18. Malus baccata „Purpurea” (piroslevelű díszalma)
19. Cerasus mohácsyana v. C. fruticos „Globosa” (gömb-meggy)
20. Cerasus serrulata „Kansan” v. más faj, fajtája (díszcseresznye)
21. Betula pendula (nyírfa)
22. Ribes nigrum (feketeribiszke)
23. Ribes rubrum (pirosribiszke)
24. Ribes grossularia (kőszméte)

25. Mespilus germanicus (naspolya)
26. Prunus triloba (babarózsa)
27. Sorbus aucuparia (madárberkenye)
28. Corylus maxima (mogyoró)
29. Aesculus carnea (rózsaszínvirágú vadgesztenye)
30. Cydonia oblonga (birs)
31. Wisteria sinensis (lilaakác)
32. Rhus typhina (ecetfa)

Egynyári virágfoltba valók:

33. Tagetes erecta „Cupido” v. más alacsony, nagyvirágú faj, illetve fajta (bársonyvirág)
34. Salvia splendens „Rakéta” (paprikavirág)
35. Petunia hybrida „Fehér felhő” (fehér petunia)

Évelő virágfoltba valók:

36. Anthemis tinctoria (pipitér)
37. Achillea filipendulina (sárgavirágú cickafark)
38. Penstemon barbatus (penstemon)
39. Chrysanthemum coccineum (piros krizantém)
40. Paeonia lactiflora (évelő pünkösdirózsa)
41. Coreopsis grandiflora (nagyvirágú szépecske)
42. Achillea millefolium (rózsaszínvirágú cickafark)
43. Chrysanthemum maximum (margaréta)
44. Monarda didyma (ápolka)
45. Echinacea purpurea (piros kúpvirág)
46. Iris germanica (nagy nőszirm)
47. Delphinium cultorum (évelő szarkaláb)
48. Althaea rosea (mályvarózsa)
49. Achillea aizon (apró cickafark)
50. Ceratostigma plumbaginoides (kékgyökér)
51. Iberis sempervirens (tatárvirág)

Tévé a tojásban

Minivizor tévénkhez tojás alakú, két csővel a padlóhoz, illetve a mennyezethez rögzített, forgatható tartót készítettem. Meglelő tartórúd autóbuszszbontó telepeken (Budapest, Szekszárd, Szeged, Szombathely stb.) szerezhető be. Rétegelt lemezen kívül újságpapírt, melegnyvet, epokittot, Wallkyd festéket használtam fel. Szerszámom egy fémfűrész, egy furdancs, dörzspapír és ecset volt.

A bordákat

és a bordatartókat 10 mm-es rétegeit lemezből vágtam ki. A pontos méretek az 1—4. ábrán láthatók.

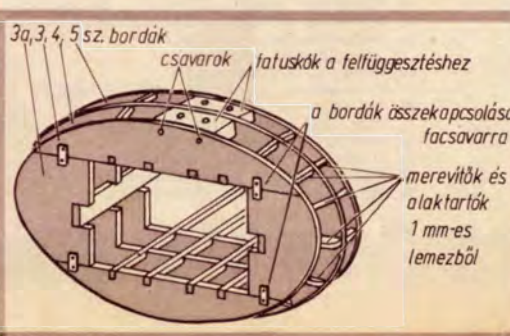
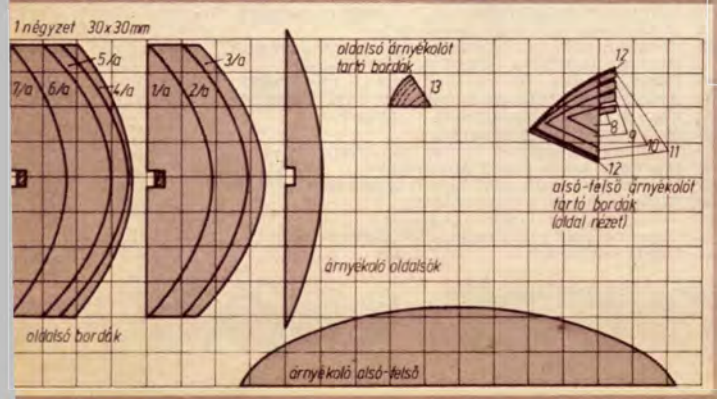
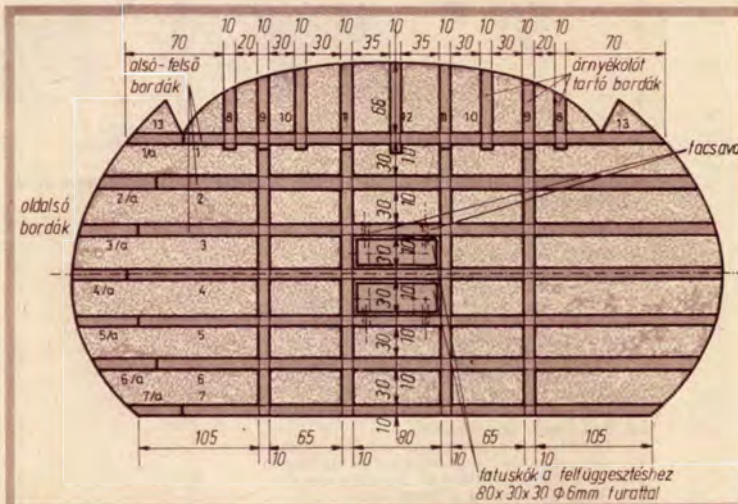
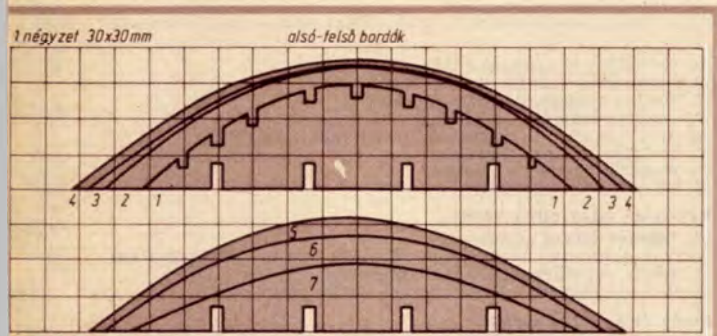
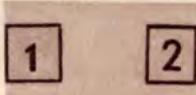
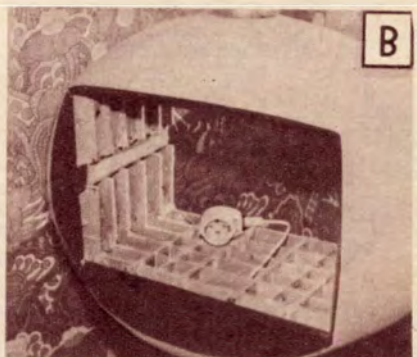
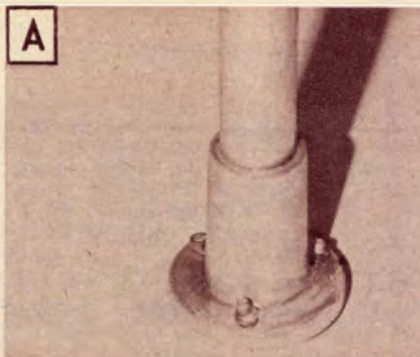
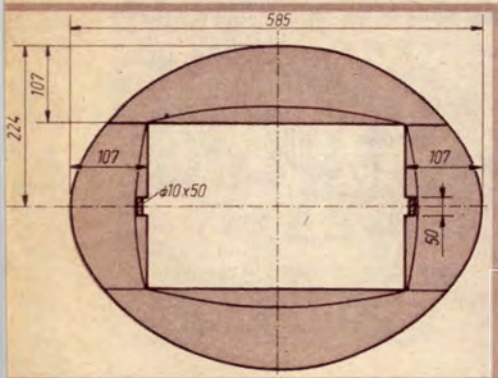
Összeszereléskor először a három középső bordát helyeztem el (5. ábra). A felfüggesztéshez szükséges fatuskókat keményfából vágtam ki. Epokitt ragasztót használtam, mert az kitölti az esetleges hézagokat is. Az alsó és felső fatuskókat nemcsak ragasztottam, hanem facsavarrakkal is rögzítettem a bordákhoz.

Ezután valamennyi bordát — az árnyékolólemezeket tartókat is — felerősítettem (felragasztottam) a tartókra. Száradás után az árnyékolólemezeket is felragasztottam.

A bordák merevítése, valamint a héjszerkezet alaktartósága érdekében a bordák közé — a bordák széleivel egy szintben — 10×10 mm-es lemezdarabokat ragasztottam. Minél sűrűbbek a lemezdarabkák, borításukor annál kevesebb kiugazításra lesz szükség.

A tojáshéjat

újságpapírból és melegnyvből készítettem. Először beenyveztem a bordák széleit, majd újságpapírral bevontam az egész vázszerkezetet. Száradás után újabb — csikokra vágott — újságpapírréteggel vontam be, vigyázva, hogy ne legyenek rajta gyűrődések. Ezt a műveletet addig ismételtam, amíg a bordákon 4—5 mm vastag újságpapírréteg képződött. A keletkezett mélyedéseket papírdarabkákkal töltöttem ki.

Az így kialakított tojás alakú felületet vékonyan átkentem epokittal, majd teljes száradás után dörzspapírral átciszoltam. A folytonossági és gömbhibákat epokittal és csiszolással addig javítottam, amíg teljesen sima héjfelület nem érttem el.

Az árnyékolólemezeket nem ragasztottam be újságpapírral, csak csiszolóvászonnal simára csiszoltam.

A felületet Wallkyddal festettem át, mert ez a festék matt, tehát tévénézés közben nem tükröződik a környezet.

A tojásszint kevés barna színező hozzáadásával kevertem ki. Természetesen más színű, a szoba berendezéseivel harmonizáló festék is használható. Az árnyékolólemezeket feketére festettem.

Felerősítés

előtt a fatuskókba alul és felül három-három — a rúdtartónak megfelelő méretű — lyukat fúrtam. A tévé működése közben keletkező hő elvezetését a 6. és a 7. bordák között, a doboz felső és alsó részében levő 6 mm átmérőjű lyukak teszik lehetővé.

A rudat rögzítő talpakat 3—3 db M 6-os anyáscsavarral rögzítettem a padlóhoz és a mennyezethez (A kép). (Házigyári lakásokban belővőpisztoly szükséges.)

„A negyedév ezermestere” pályázatra érkezett!

Először a helyére csavaroztam az alsó, majd a felső tartórudakat. A két rúd közé óvatosan becsúsztattam a tévétartót, és a 3—3 csavarral a rudakhoz rögzítettem. Először az alsó csőhöz, s a felső csövet alátétekkel úgy szabályoztam be, hogy ne a készülék függjön a csövön, hanem a tévé nyomja a felső rudat szorosan a mennyezethez.

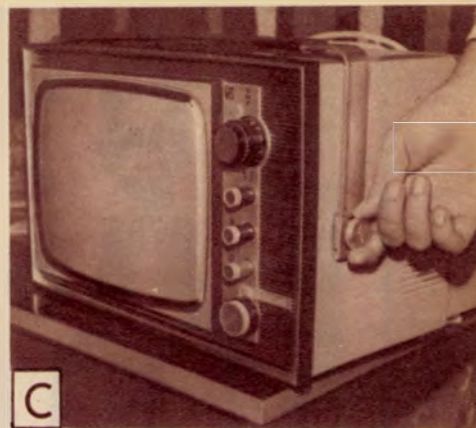
A vezetéket a szőnyeg alatt, majd a csövön keresztül vezettem a dobozba, és a végére egy csatlakozót szereltem (B kép). Behelyezés előtt a tartófület levettem (C kép).

A készülék elforgatható, így a műsor a szoba bármely részéből nézhető. A talajtól mért magassága — nálunk 80 cm — attól függ, hogy milyen magas székben vagy fotelből nézik az adást. Az a helyes, ha a képernyő szemmagasságba kerül.

Amikor a tévét máshol akarjuk nézni, kiemeljük (D kép) és a helyére egy színes képet teszünk.

ASZTALOS ISTVÁN
Veszprém

A MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZ AJÁNLATA

... pld. Barabás Miklós—Karsai Tibor: VILLAMOS FORGÓGÉPEK TEKERCSELESE. 5. kiadás, Ipari Szakkönyvtár. Műszaki, 1978. 369 oldal, kötve.....	28,— Ft	... pld. Hervay Hugó—Sajó János—Simon Pál: TÁRSASHÁZÉPÍTÉS. Műszaki, 1977. 447 oldal, kötve	70,— Ft
... pld. BÓR- ES CIPŐIPARI MINILEXIKON. Szerkesztette: Vermes Lászlóné dr. 2., javított kiadás. Műszaki 1978. 216 oldal, kötve	25,— Ft	... pld. Christfried Hildebrand: MŰANYAGOK AZ ÉPÍTÉSZETBEN. Műszaki, 1977. 347 oldal, kötve	64,— Ft
... pld. Callmeyer Ferenc—Rojkó Ervin: AZ ÉN HAZAM. 2. bővített kiadás. Műszaki, 1977. 351 oldal, kötve	83,— Ft	... pld. Dr. Komádi György—Váradi János: AUTÓ- ES TRAKTORMOTOROK. Mezőgazdasági, 1978. 215 oldal, kötve	55,— Ft
... pld. Csákány Antal: MIT TUD A ZSEBSZÁMOLÓGEP? Népszerű kibernetikai sorozat. Műszaki, 1978. 159 oldal, fűzve	18,— Ft	... pld. MŰSZAKI LEXIKON A—Z. Kiegészítő kötet. Akadémia, 1978. 1005 oldal, kötve	195,— Ft
... pld. ÉPÍTŐK ZSEBKÖNYVE. Szerkesztette: Hír Lajos. 3., javított kiadás. Műszaki, 1977. 939 oldal, kötve	63,— Ft	... pld. Szablya Ferenc: CSATORNÁZÁS. Ipari Szakkönyvtár. Műszaki, 1978. 330 oldal, kötve	31,— Ft
... pld. Fáy Csaba—Troskolanski Ádám—Varga József: SZIVATTYÚÜZEMI KEZIKÖNYV. 2., átdolgozott és bővített kiadás. Műszaki, 1978. 399 oldal, kötve	88,— Ft	... pld. Szarka Sándor: HÁZTARTÁSI VILLAMOSKÉSZÜLÉKEK. Ipari Szakkönyvtár. Műszaki, 1978. 367. oldal, kötve	34,— Ft
		... pld. Tamás György: HOGYAN TOVÁBB? POLSKI FIAT 126 p. Műszaki, 1978. 137 oldal, kötve	20,— Ft
		... pld. Tamás György: HOGYAN TOVÁBB? TRABANT. Műszaki, 1978. 450 oldal, kötve	52,— Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők. Postán utánvétellel szállítunk, magánszemélyeknek 200,— Ft felett portómentesen. Kérjük szíveskedjék a megrendelőszelvényt kitölteni és borítékban címünkre elküldeni.

KERESSE FEL KÖNYVESBOLTUNKAT, GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT! **CÍMÜNK: ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZA 1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9. Telefon: 420-353**

A MEGRENDELŐ NEVE:

PONTOS CÍME (irányítószámmal):

olvasható aláírás

**HAZAI ÉS IMPORT SZERSZÁMOK NAGY VÁLASZTÉKÁT KÍNÁLJÁK
A VASÉRT BOLTJAI:**

2. sz. bolt: Budapest VII., Majakovszkij u. 53.

5. sz. bolt: Budapest VIII., Üllői út 32.

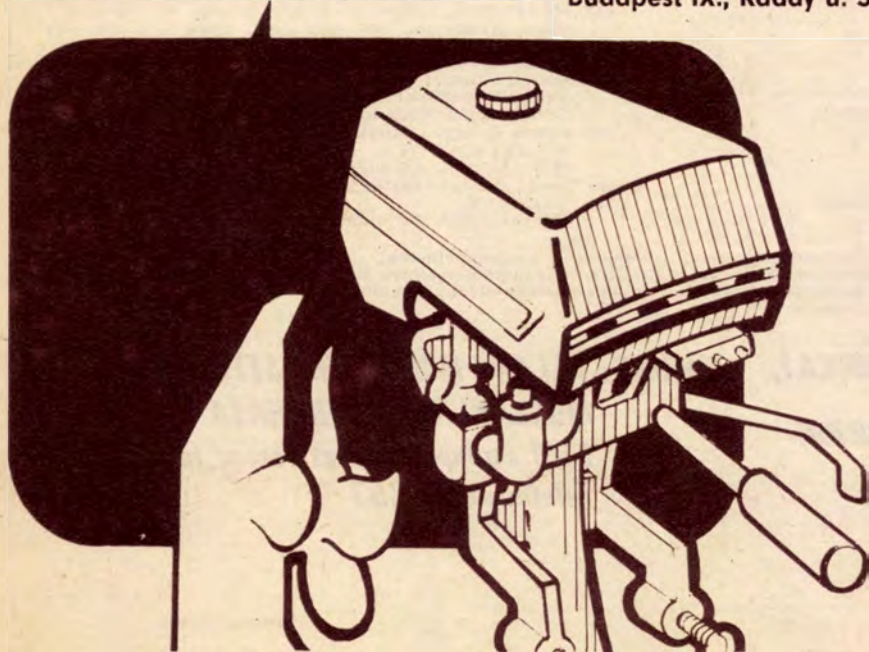
9. sz. bolt: Tata II., Somogyi Béla út 19-23.

10. sz. bolt: Budapest V., Szt. István tér 15. (a Bazilika mellett) (-)

AMOVILL

Csónakmotor Alkatrész Bolt!

Budapest IX., Ráday u. 34. Telefon: 171-741.

**Tümmeler, Forelle,
Vetyerok, Moszkva,
Vihr, Szaljut,
Szputnyik, Crescent,
Archimedes,
Volvo—Penta
és Tomos
csónakmotorokhoz
alkatrészek
nagy választékban
kaphatók.**

Láttuk — hallottuk

... hogy ez évben szeptember 21. és október 1. között az Őszi BNV keretében a megszokott helyen, a „B”-pavilonban rendezik meg a „Barkács '78” kiállítást.

Lapunk 1979 januárjától ismét minden hó második hetében jelenik meg. Jelentősen jobb papírra nyomódnak ezentúl a képes oldalak, amelyek közül nyolc színes is lesz. Számozottvevő, 40-re növekszik majd az oldalak száma. Mindezekből — meg a nyomdai- és papírárak emelkedéséből — következően a bővebb, jelentősen jobb papírra nyomott és négyeszerre több színes oldalon megjelenő lapunk ára is növekszik, példányonként 7,— forint lesz. Az éves előfizetési díj 84,— a féléves 42,— Ft-ra változik.

1979 a „Gyermekek Nemzetközi Éve”. Erre az alkalomra sok-sok ifjúsági könyv jelenik meg. Reméljük, közülük is kiemelkedik majd a „Csináld magad — gyermekeknek!” című album-alakú, színes, 80 oldalas, kemény borítójú kiadványunk, amelyben egy „Szojuz” űrhajó színes modelljétől, hajtogatott karton állatkák formálásán át, az automatikus morze géptáviró egyszerű elkészítéséig rengeteg hasznos, megvalósítható tervleírást találhatnak a kispajtások, — meg a szüleik, testvéreik. Mert az Űttörőszövetség támogatása révén mindössze 12,50 Ft áron eladásra kerülő díszes album nemcsak a gyerekeknek készül, hanem sok olyasmit is ismert, amit a felnőttek készíthetnek el a gyerekeknek. Az év végi könyvvásáron már kapható lesz.

A Black and Decker cég közreműködésével folyó „Negyedév ezermestere” című pályázatunkra továbbra is kitűnő munkák érkeznek. A második negyedévben legjobbnak bizonyult kerti traktor (78/6. számunkban közöltük) iránt például min-

den várakozást felülmúló számban érdeklődnek olvasóink.

A harmadik negyedévi eredményt következő számunkban ismertetjük.

Már előre jelezzük, hogy jövőre még szélesebb körű és különlegesebb díjakat ígérő új pályázatokat indítunk.

Több beküldött ötlettel kapcsolatban is megírta részletes kritikáját Juhász Lajos budapesti olvasónk. Eszrevételeit — amellet, hogy azokat igyekszünk megvalósítani — 50 Ft-os könyvtalvánnyal díjazzuk.

A 78/6. számunkban ismertetett kerti traktor olyan óriási érdeklődést keltett, hogy — bár a Black and Decker készletet is elnyerte — utólagosan is díjazzuk 200,— Ft-os utalvánnyal tervezőjét-elkészítőjét, a nagymáncsi Csonka Istvánt.

Ezermester rejtvényünk

ezúttal kissé fúr-fangos. Amint a képen is látni, fúrással lesz kapcsolatos. „Totó-módon” kell megválaszolni (s nem kitalálni) a kérdéseket.

A) Műanyag borítású fatábla átfúrásához honnan célszerű elkezdni a fúrást, hogy ne töredezzon ki a furat peremén a műanyag?

- A borítás felől 1
A hátoldaltól 2
Mindegy x

B) Milyen anyagba kell kisebb fordulattal fúrni?

- Műanyagba 1
Alumíniumba 2
Acélba x

C) Falfúrásához milyen segédszám a legfontosabb?

- Porfogó tárcsa 1
Útvefúró 2
Nedvesítő ecset x

D) Beszorult fúrotokmány kioldásá-

hoz a tokmánykulcon kívül mi szükséges még?

- Csavarhúzó 1
Fakalapács 2
Gépszír x

Júliusi rejtvényünk helyes megfejtése: **DE**.

Júniusi rejtvényünk megfejtéséért 50—50 Ft-os könyvtalvánnyal nyertek: Horváth Hedvig tapolcai, Kiss János bicskei, Tóth Árpád budaörsi, Horváth József kaposvári, továbbá Szabó György, Fekete Zoltán, Kóvári Jánosné, Szabó Andrásné és Lucké-ri Ottó budapesti olvasóink.

KERESIK AJÁNLJÁK

Kindy Zoltán kecskeméti olvasónk (6000 Széchenyi krt. 35. sz.) megvételre keresi az 1974/9-es, 1975/2—3—8—9—10—11—12-es, 1976/1—2—3—4—7—8—9—10—11—12-es, 1977/1—2—3—4—5—6—8—10—11—12-es és az 1978/1—2-es számait.

Cserére kínálja Csányi Rudolf (2750 Nagykőrös, Kecskeméti u. 9. sz.) az 1959—60—61—62—63—64—65—66—67—68—69—77-es évfolyam egyes példányait az 1957—63—64—68—69—70—71—72—73—74—75—76—77-es évfolyam egyes számaiért. Hildesheim Ferenc (8300 Tapolca, Radnóti u. 1. sz.) az 1967/10—11—12-es, az 1969/2-es, az 1973/2—6—10-es és az 1975/1—2-es példányokért keresi az 1972/5-ös valamint az 1977/6-os számokat.

Csákányi Ferenc győri olvasónk (9027 Mártírok útja 40. sz.) eladásra kínálja az 1971/10—12-es, számot továbbá az 1972—73—74—76—77-es évfolyam egyes példányait.

Varga Miklós (1094 Bp. Ferenc krt. 15.) megvételre keresi Kiskönyvtársorozatunk 1—5—8-as kötetét.

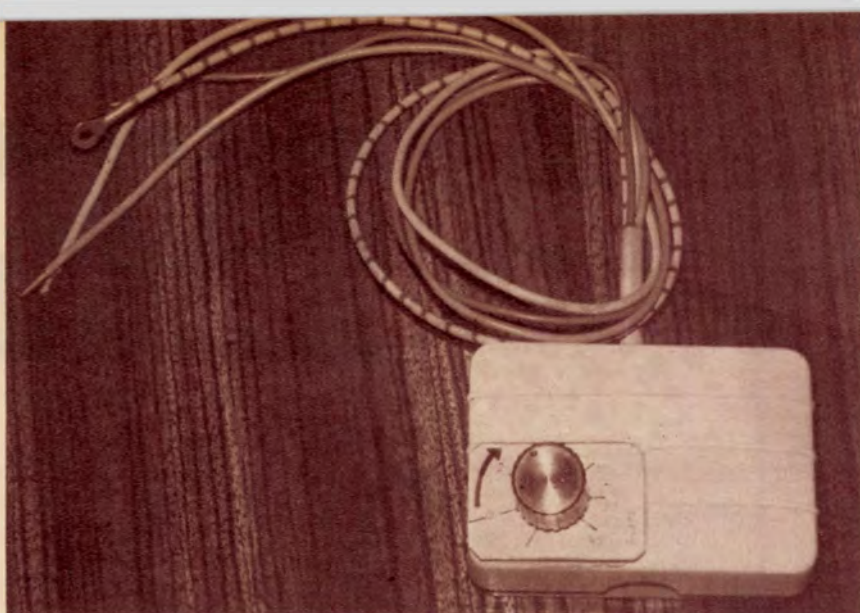
Következő számainkból:

Onellátó zuhanyfülke
Rángatható bábuk
Verem, modern módra
„9-es HI-FI stúdió II.”
Fűtőtestbujtató
Fatüzeléshez kis készülékek
Rádiózás új kHz-en
Csónakok téli álma
Könnyűfém esőcatornák
1/2 garázsban 1/1 védelem
Étkészlet farmerben
Szalonnasütés — szirénázás nélkül
Szövőkeret a+b
Lakásszigetelő 1×1
Elektronikus memória autósoknak
B et D pályázat

MAGYARÁZAT

a cikkeink mellett látható jelekhez

- Egyszerű, könnyen elkészíthető.
□ Közepes felkészültséget és szerszámot igénylő.
□ Csak jól képzettek által, speciális szerszámokkal készíthető el.
★ ★ ★ Eredeti, saját, először megjelent anyag, új konstrukció.
★ ★ A hazai lehetőségekhez igazított, átdolgozott ismertetés.
★ Nálunk még ismeretlen ötlet alapján.

Tranzisztoros ablaktörlő automata

Egyes, újabb típusú gépkocsik kivételével az ablaktörlő folyamatos üzemű. Enyhe eső vagy köd esetén célszerű a szakaszos törlés, ami csökkenti a törlőgumi és az ablaküveg kopását, valamint az elektromotor terhelését (száraz ablak törlésekor nagyobb a súrlódási ellenállás). Szakaszos törlést végezhet

ugyan a vezető a kapcsoló ki-be kapcsolásával, de sokkal kényelmesebb a **folyamat automatizálása**. Többféle megoldás létezik, én a **jelfogós kivitelűt** választottam (1. ábra).

A be- és kikapcsolást, illetve a jelfogó vezérlését a T1 és a T2 tranzisztorból álló 500 kohmos potencio-

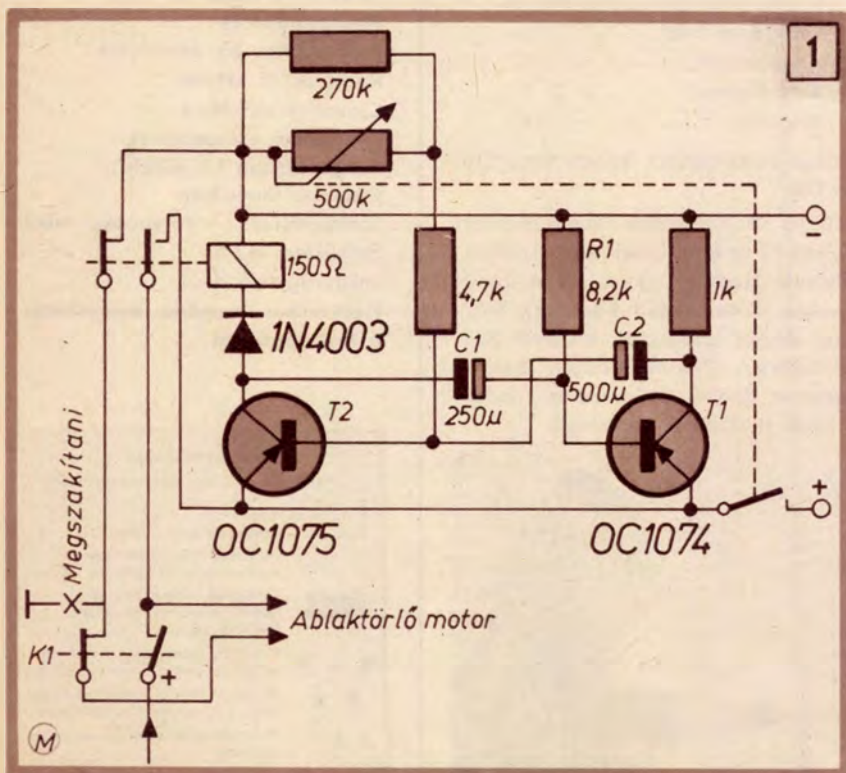
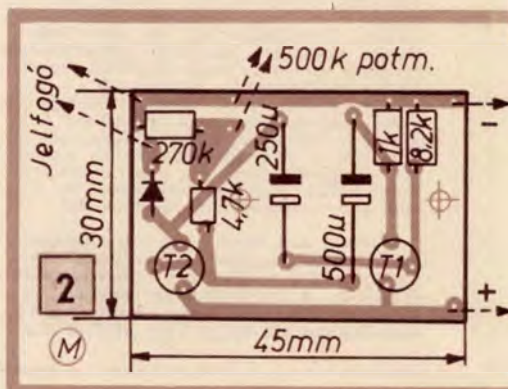
méterrel szabályozható **astabil multivibrátor** végzi. A törlések közötti szünet a potenciométer állásán kívül a C2 elektrolitkondenzátor értékének növelésével tehető hosszabbá (a megvalósítóval 60 másodperces maximális szünet érhető el).

Az egy szakasz alatt elvégzett törlések számát a C1 és az R1 értéke határozza meg (az elkészített egy szakasz alatt két törlést végez).

Megjegyzem, hogy a törlési idő egyenlő vagy hosszabb a jelfogó kontakt tartási idejénél. Ez onnan ered, hogy ha a törlő a holtponttól 15° távolságra van, a beépített csúszó érintkezős kapcsoló holtpontig bekapcsolva hagyja a motort.

A T2 tranzisztort a kollektorkörben levő dióda védi a jelfogó tekercsen fellépő önindukciós feszültségtől.

A készüléket úgy illesztetem a gépkocsiban levő ablaktörlő áram-

körébe, hogy függetlenül működhessen mindkét üzemmód.

A jelfogó tekercse 150 ohmos. Érintkezői 6A-es terhelőáramra készültek legyenek. A készüléket nyomtatott áramkörre (2. ábra) építtem. A felerősítéshez gumialátéteket használtam.

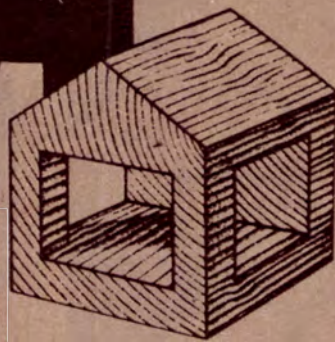
HORVÁT ISTVÁN
Subotica
Jugoszlávia

plus VISA

LAZÚR FAHÁZLAKK

Alkalmas kül- és beltéri igénybevételre,
friss fa és impregnált fatárgyak kezelésére.
Félmatt felületet képez, vízzel hígítható.
Oldószeres lakkal kezelt felület felújítására nem jó.

Beszerezhető:
a TVK
mintaboltjában
1052 Budapest,
Pilvax köz 2-4.

EZERMESTEREK, BARKÁCSOLÓK!

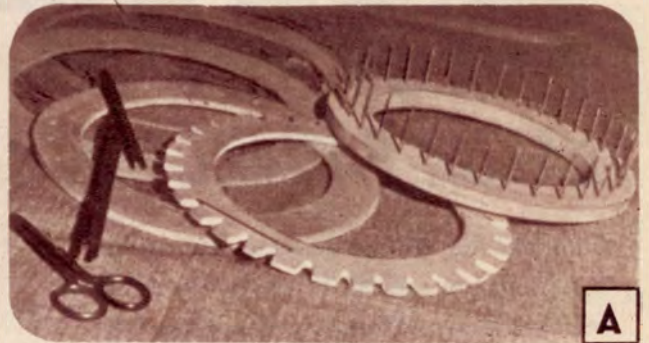
Keressék fel az

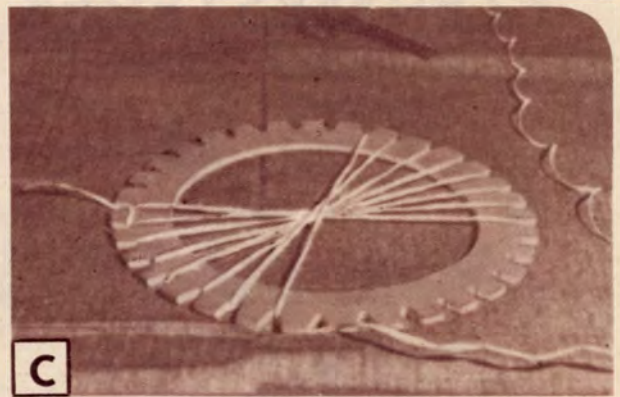
VÁLLALAT
BARKÁCSMŰHELYEIT

Budapest III., Óbuda,
Vöröskereszt u. 11. és
Budapest XV., Újpalota,
Frankovics M. u. 57-63.
szám alatt.

**BARKÁCSOLÁS,
SZAKEMBEREK
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL**

Díszalátét rafiából

Barkácsoló nők hasznos időöltése tál-, üveg-, váza és pohár-alátétnek egyaránt alkalma rafiakorongok készítése. Nagyon könnyű és szórakoztató munka, a kislányok is hamar megtanulhatják.

A szövőrámák

Annyi és olyan méretű szövőrámát készítsünk, ahányféle méretű alátétet kívánunk szőni. A ráámákat csinálhatjuk vastag kartonból vagy rétegelt lemezből. Az utóbbi felel meg jobban a célnak. Kivágásához hívjuk segítségül a család valamelyik férfitagját.

A ráámák külső mérete (átmérője) mindkét anyag esetében 30, illetve 20 cm, a koszorú szélessége kartonból 4 cm, rétegelt lemezből 3 cm. A szövőkarakákat készíthetjük fogazattal, lyuksorral vagy szegekkel (A kép). A szegek változatnál 5 mm-es helyett 10 mm-es rétegelt lemezt használjunk, hogy a szegek jól megálljanak benne. A fogak, lyukak vagy szegek között mindig 2 cm-es távolságot hagyjunk, és úgy osszuk el azokat, hogy páratlan számúak legyenek. Ügyeljünk arra, hogy átlósan szembe kerüljenek egymással, mert így biztosíthatjuk, hogy a láncszálak középen keresztezzék egymást.

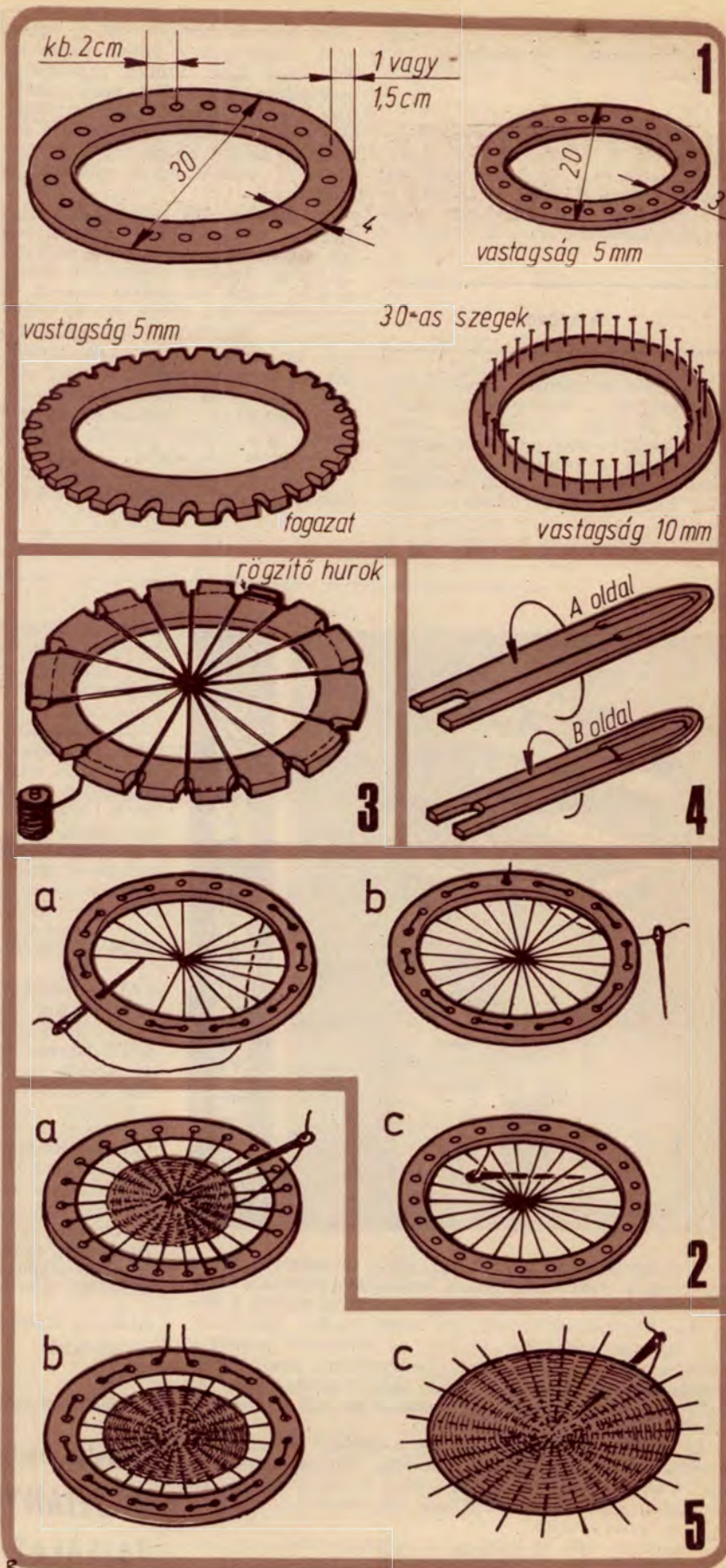
Ha a fogazatos megoldást választjuk, fúrjunk 4 mm átmérőjű lyukakat, majd azokat fűrészsel alakítsuk nyílásokká. Mindhárom változatnál úgy jelöljük ki a pontokat, hogy a lyukak, illetve a szegek tengelye a kis karikán a széltől 1 cm-re, a nagyobbikon 1,5 cm-re kerüljön. A szegek megoldáshoz 30 mm hosszú, fej nélküli szegeket alkalmazunk (1. ábra).

Szerezzünk be néhány zsákvarrót és 2-3 db, fából vagy műanyagból készült, hálójavításhoz használatos vetélt. A vetéltöket egyébként a rajz (4. ábra) alapján magunk is elkészíthetjük. A szövéshez használhatunk rafiát is, de még jobb a szintetikus szál, ami a kereskedelemben többféle színben kapható (B kép).

A vetélték felfeszítése

Ha a lyuksoros ráámát használjuk, fűzzünk a tübe egy hosszú szál rafiát, és húzzuk át az első lyukon, majd rögzítsük a szál végét csomóval. Folytassuk a behúzást a szemközti lyukkal, majd a szomszédosból ismét a szemköztiibe és így tovább, míg minden lyukba befűztük a szálát (2/a ábra). A szálvéget ne

Folytatás a 30. oldalon

vágjuk le, mert azzal mindjárt megkezdhetjük a szövést (2/b—c ábra). A fogazatos vagy szeges kramánál az eljárás azonos (C kép). Kezdekor a szál végét az első fogazaton vagy szegen csomózzuk meg (3. ábra).

A szövés

Középről indulunk, a már említett módon, a vetülékből maradt szállal (D kép). Kezdetben tüvel dolgozzunk, azzal jobban hozzáférünk, mint a vetélővel. A későbbiekben áttérünk a vetélő használatára, amit ugyancsak felváltva, egyszer alul, egyszer felül húzzunk keresztül a láncszálon. A vetélőre a 4.

ábra szerint hordjuk fel a rafiát, előbb hurkoljuk a vetélő végén levő nyelv köré, azután vezessük a bevágáson át a szálát, majd fordítjuk a vetélőt a másik oldalára. Mindig előbb a nyelv körül, majd a bevágáson át haladjunk, felváltva fordítva a vetélőt egyik oldaláról a másikra.

A szövést úgy folytassuk, hogy minden sort gondosan húzzunk oda az előzőhöz, hogy tömör szövetet kapjunk. Amikor a vetélőről lefogy a szál, végét varrótűvel húzzuk be a szövetbe (5/a ábra). Az új szálát ugyanígy rögzítsük. Ezt tegyük akkor is, amikor színt változtatunk. Ha korongunk elérte a kívánt méretet, vágjuk le a láncszálakat a ráma hátoldalán, a lyukak között (5/b ábra), és a végeket húzzuk be tüvel a szövetbe (5/c ábra).

A színek variálásával igen változatos mintákat készíthetünk (E kép).

A Systeme D nyomán K. Á.

LAKÁSFELÚJÍTÁS — FESTÉSSEL

Mint minden használati tárgy, így a lakásban található eszközök is idővel megkopnak, veszítenek esztétikai szépségükből. Egy kis kézügyességgel azonban ezeket a tárgyakat újjávarázsolhatjuk, így ismét eredeti szépségükben használhatók. Két kitűnő, az NDK-ból importált festékek szerelnék Önöket megismertetni, amelyek bevonatrendszerként képezve minden igényt kielégítenek. Az egyik az ALKYD alapozó, a másik az ASLA zománccfesték.

Az alapozó és a zománccfesték megfelelő rétegekombinációja esetén időjárásálló, kemény, fényes, esztétikailag is szép bevonat képezhető. Jó a fedőképességük, felhordásuk ecsettel vagy szóróval végezhető.

Mire használhatók?

Elsősorban bel- és külterületi munkálatoknál fára (ajtók, ablakok, bútorok, fakerítések, faházak stb. újrafes-

téséhez). Ezenkívül tökéletes bevonatot képeznek fémtárgyak (csőhálózat, vaskerítés, -kapu, fémbereendezések, acélfelületek) és fal festése esetén. Többféle színben kaphatók, így belőlük minden kívánt színárnyalat ki-vehető.

Színválaszték a következő: fehér, krómsárga, narancs, vörös, középzöld, fekete, kék. Az ASLA zománccfesték ezen kívül még türkisz színben is kapható. A megfelelő hígításhoz lakkbenzint vagy szintetikus hígítót használjunk. Ecseteléshez kb. 5%, szóróhoz 5—15% hígító szükséges.

Fontos a festék és a felület előkészítése a jó eredmény elérése érdekében! A festéknél, ha bőrösödéssel találkozunk, a bőrréteget távolítsuk el.

FA — felületet alapozás előtt, itassuk át lenolajkencével vagy olajfesték hígítóval.

FÉM — felületet előzőleg rozsdagátló anyaggal vonjuk be.

FAL — felületnél alapvető követelmény a lúgmentesség. Ezért frissen vakolt, gipszelt, vagy meszelt falat ne mázoljunk!

RÉGI bevonatok újrafestése előtt alaposan csiszoljuk át az alapot, majd portalanítsuk. Csak szilárdan tapadó régi festékbevonatra szabad új réteget felvinni.

Helyesen akkor járunk el, ha az ALKYD és ASLA festékeket a következőképpen alkalmazzuk:

Fa- és falfelületre 1 réteg lenolajkence, 2 réteg

ALKYD alapozó, 1 réteg ASLA zománccfesték.

Fémfelületre 1 réteg miniumos olajfesték, 2 réteg

ALKYD alapozó, 1 réteg ASLA zománccfesték.

A felsorolt bevonatrendszerek élettartama kb. 4 év.

Tehát még egyszer megismételjük:

ALKYD alapozóra ASLA zománccfestéket!

Közöljük még az árakat:

ALKYD (nettó 1200 g)	ASLA (nettó 800 g)	
fekete-fehér	34,— Ft fekete-fehér	31,— Ft
színes	39,— Ft színes	36,— Ft

Kaphatók a szaküzletekben.

Forgalomba hozza:

VEGYIANYAG KERESKEDELMI VÁLLALAT (—)

Így használjuk az elektromos kézigyalut!

Ma már nálunk is mind többféle barkács kisgép kapható, amelyekkel könnyebben, gyorsabban és főleg pontosabban dolgozhatunk. De természetesen csak abban az esetben, ha a gépek használatához elengedhetetlen alapvető ismereteket elsajátítottuk. Ezek hiányában felelőtlenség kisgépeket használni, hisz legtöbbjük balesetveszélyes, így nem csak a munkadarabban, vagy a gépekben tehetünk kárt, de magunkat is veszélyeztethetjük, sőt másokat is. Ez indokolja, hogy — mint eddig is rendszeresen — ismertessük a kisgépeket.

Ezúttal az elektromos meghajtású kézi egyengetőgyalut és használatát mutatjuk be olvasóinknak.

A gyalukat — elvileg azonos működésük ellenére — kétféle, egymástól eltérő kiviteli megoldásban készítik. Egyrészt fűrőpisztolyra szerelhető (pl. az EVIG, vagy címképünkön a METABO), másrészt önálló hajtómotorral (pl. Black and Decker). Mivel jelenleg ez utóbbi cég DN 75 típusú szármánya kapható nálunk, ezért az ismertetés tárgyául ezt választottuk.

Mindenekelőtt megjegyezzük, hogy ez a gép átlagos munkákat végző barkácsoló számára — figyelembe

véve a használat valószínű gyakoriságát — aránylag drága. Annál is inkább, mert a 4900 Ft-os árba még a legelemibb tartozék, az összeállítható vezetőléc sem „fért bele”. Figyelemre méltó az is, hogy egyelőre sem tartozék, sem alkatrész (pl. pótkések) nem kaphatók hozzá.

Tudomásunk szerint magyar vállalat (EVIG) is foglalkozik hasonló, újabb típusú, pisztoly alapgépre szerelhető gyalu sorozatgyártásának előkészítésével. Reménykedve várjuk ennek megszületését, bízva abban, hogy árát a hazai zsebekhez méretezik, s az alkatrész ellátása is eltér majd az említettől. (A tavasszal a „Skálában” és 78/6. számunkban is bemutatott EVIG gyaluk kísérleti sorozathoz tartoztak, azokat szériában nem gyártják tovább.)

lításra is szolgál. A fogás 0—1,5 mm között 0,1 mm-es fokozatokkal állítható (A).

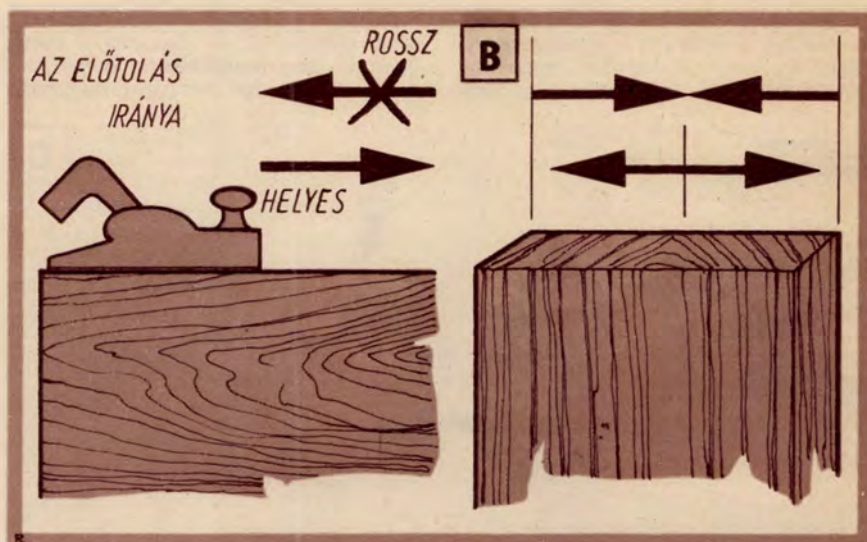
A gép működési elvől adódóan fokozottan

balesetveszélyes

s egyben sérülékeny, könnyen meghibásodó szerszám. Használatára ezért gondosságot, körültekintést kíván!

— A kékshengerhez nyúlni, a késeket állítani, cserélni, tartozékokat fel- és leszerelni, a gépet tisztítani, csak a hálózati csatlakozó dugó kihúzása után szabad!

— Eletlen, rosszul beállított késekkel dolgozni tilos! Nem csak a megmunkált felület lesz durva, egyenetlen „szőrös”, de fennáll a visszavágás veszélye is.

Az elektromos kézigyalu

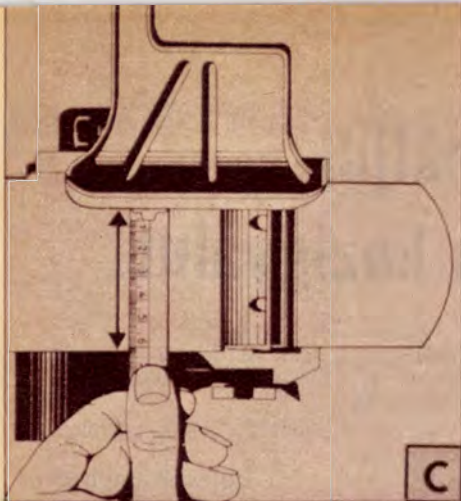
működése lényegileg azonos az ipari használatos állványos, egyengető (abrichter) gyalugépével. Valójában tehát nem gyalu, hanem síkmáró, amelynél a forgácsoló főmozgást egy forgó kékshenger végzi, az előtolást pedig kézzel, a gépnek a munkadarabon történő mozgásával biztosítjuk. A síkban vezetést, a könnyűfémből kiképzett szántalp, a biztos fogást pedig a jól kézreálló tolófogantyú, ill. a gyaluszarvat helyettesítő vezető gomb teszi lehetővé. A tolófogantyún van a rögzítógombos kapcsoló billentyű, amelynek működtetése a pisztolyfűrő gépeknél már megismert módon történik. A vezetőgomb egyben a fogásmélység beáll-

— A hálózati kábel kissé merev, ezért fokozottan ügyeljünk, nehogy munka közben a kékshengerhez érjen.

— A gépet csak bekapcsolva, működő állapotban, fokozatosan szabad a munkadarabra engedni, **terhelten indítani tilos**. A munka befejeztével a gyalut csak a kékshenger teljes leállása után tegyük le, s akkor is mindig fa felületű munkapadra.

— Hosszú, nagy felületű munkadarabon, vagy kemény fán a gyalulást időnként szakítsuk félbe s a gép leállása, majd a csatlakozó villa kihúzása után a forgácssterelőt tisztítsuk ki. Állandóan tisztán kell tartani a motor hűtő-levegőző rácsát is.

— Munkát csak jól rögzített, kellően alátámasztott munkadarabon végezzünk (EM 77/9).

Mire? Hogyan?

A legegyszerűbb alapvető művelet, a deszkák **hosszirányú élének egyengető gyalulása**. A kívánt fogásmélységre beállított gyalut indítsuk be, majd egyenes, lassú ütemben vezessük végig a munkadarabon. A túl gyors előtolás hullámos felületet eredményez. Kezdekor a vezetőgombra, a befejezéskor a fogantyúra gyakoroljunk nagyobb nyomást. Ügyeljünk a szálirányra (B). A száliránnyal szembeni gyalulás durva, kiszakadozott felületet okoz.

Két-három fogás után ellenőrizzük a felület hosszirányú egyenességét. Gyakori, hogy az domború vagy homorú lesz. Ez valószínűleg a gép

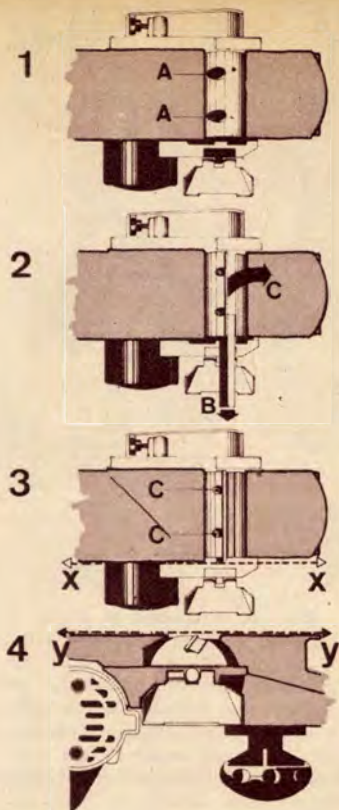
váltakozva, elől-, ill. hátul rányomásának következménye. Mindig a gombnál kell rányomnunk a gyalut az anyagra. Ha a két sík által bezárt szög 180° -nál kisebb, a gyalu „homorút” visz, ha nagyobb, a hiba domború felületet eredményez.

Szerszámunk a késhengernél **szélesebb felületeknek** csak nagyoló megmunkálására alkalmas. Ugyanis a legodosabb munkával sem tudjuk kiküszöbölni az egymás melletti fogások által előidézett „mikro lépéseket”, (amelyek kézi simítógyaluvál tüntethetők el).

Párkánygyaluláshoz („falcolás”) oldalirányú vezetőlécezt (nem kapható) kell felszerelnünk. Ezt az álló szántalp szélétől mérve állítsuk be a kívánt szélességi méretre (C). A munka megkezdése előtt ne feledjük el felhajtani a késhenger homlokéleit védő ernyőt. **Harántirányú párkány gyalulásakor** (pl. lapos kötéshez, vésett csapozáshoz) a munkadarabok leeső részeinek keresztirányú rostjait fűrészszel célszerű elővágni (D).

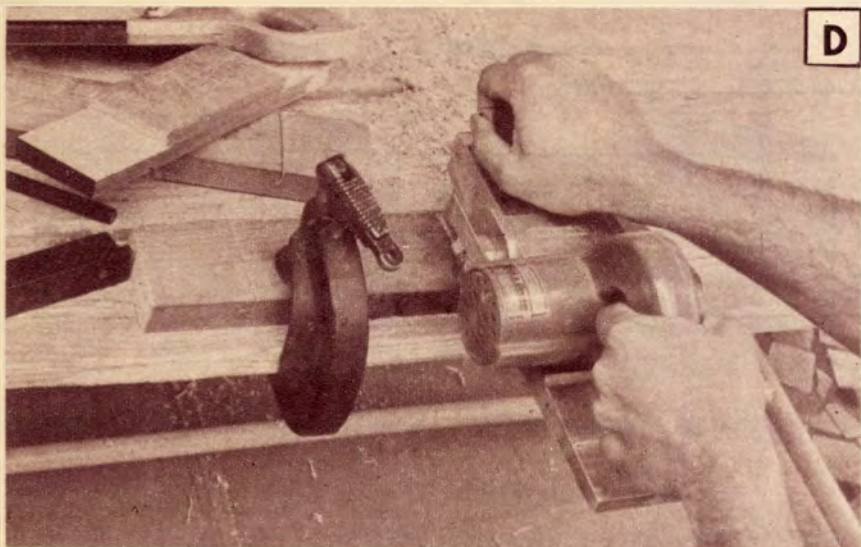
Az egészen **kisméretű munkadarabokat** megmunkáláshoz fogjuk lécek közé, s a fogólécekkel együtt gyaluljuk a kívánt méretre (E).

Különös gonddal — kis fogással, lassú előtolással — végezzük a **bütü** (végfa) **megmunkálását**, mert az anyag széle igen könnyen behasad.

F

Ezért a megmunkálást két oldalról a közép felé haladva végezzük.

D

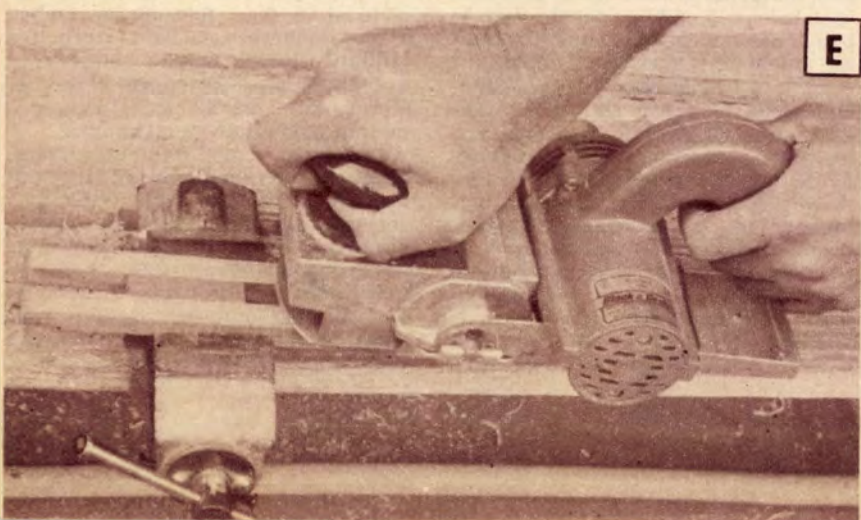
Kécsere, késbeállítás

Mint már korábban utaltunk rá, a tompult, életlen, rosszul beállított kések sok kellemetlenséget okozhatnak, ezért azokat feltétlenül ki kell cserélni, ill. újra kell élezni.

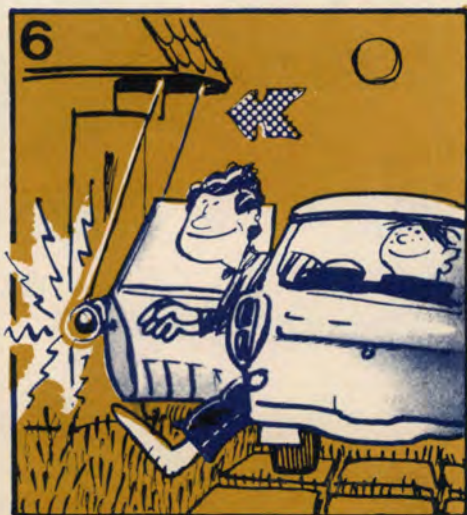
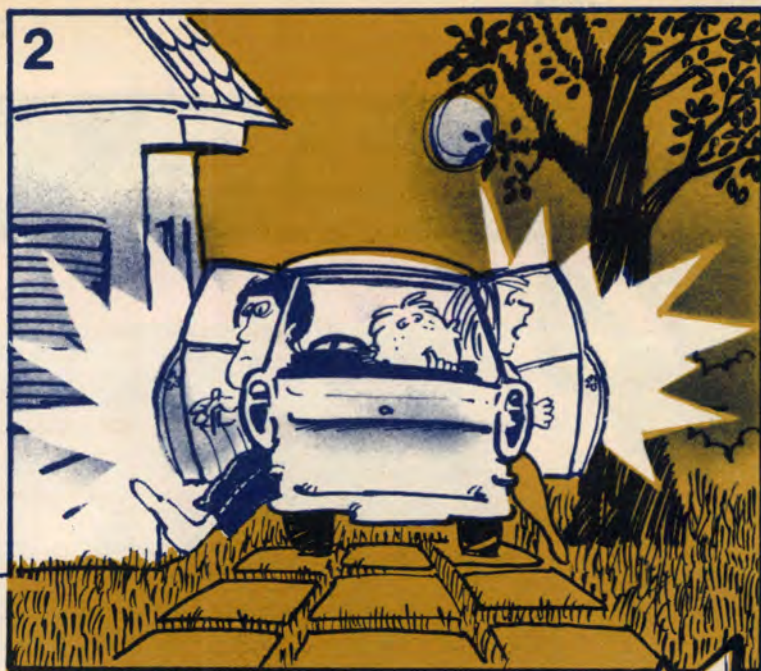
Kés cseréjéhez először az A jelű imbusz csavarokat lazítsuk meg (F ábra 1), majd a B jelű késszorító léceket oldalirányban húzzuk ki. Így a C jelű kések kiemelhetők (F ábra 2). Most már sor kerülhet a pengék élezésére. A kések élszöge 45° -os legyen. Nagyon fontos az élvonal tökéletes egyenessége és sorjamentessége is.

Az újra élezett, vagy új pengék és szorítólécek behelyezése után megtörténhet a beállítás. E művelethez az A jelű imbusz-csavarokat csak lazán rögzítsük. Először a kések oldaléleit állítsuk a csúszótalp oldalával egyvonalba (F ábra 3, x-x-szel jelzett vonal). Ezután a főéleket kell beállítanunk. A fogásmélységet állítsuk 0-állásba, majd a késhengert forgassuk úgy, hogy a késél a legmagasabb helyzetbe kerüljön, s ekkor a C jelű imbusz-csavarokkal az élvonalat állítsuk a talppal pontosan egy síkba (a beállításához használjunk műanyag- vagy fa vonalzót, amellyel az él magasságát legalább három helyen ellenőrizzük (F ábra 4, y-y-nal jelzett sík). Végül az A jelű imbusz-csavarok meghúzásával rögzítsük a késeket. A beállítást természetesen mindkét késen gondosan el kell végeznünk.

CS. L.

E

Ára: 4,— Ft

ZERMESTER

78
—
8

Elektro-nyaluk a 31. oldalon